

Ebreusi

Ebreusi norī ma, rob'ui'éré

Íbaihâ wasu'uzé

Ã Íbaihâ na rob'ui'éré hã zudezu norī ma hã, Zezusihî zazei'wa norī ma hã. Ebreusi hã zudezu norī waptérêzé hâiba amo. Ã Íbaihâ na rob'ui'éré'wa hã ni'wa hã te te waihu'u õ di.

Zudezu norī hã Zezusihî zazei'wa norī hã ma tô te te 're robzépata za'êtë za'ra, ïsiré zudezu norī hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te te oto 're 'madâ'â za'ra mono õ newa. Taha wa, ma tô Ebreusi na rob'ui'éré'wa hã ïsazei'wa norī ãma tihâtâ'â za'ra, zudezu norī nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra õ'umnhasite. Ma tô duré dama waihu'u za'ra, Zezusihî 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Ta hã hâiwa ãma romhuri'wa norī ma, pire uptabi di, ti'ai ãma uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norī ma zama, Mozésihî ma, duré Zuzuwegé ma.

Ma tô duré dama waihu'u za'ra, ãne: Zezusihî dazada ïsisõmrizé hã danhipai u wẽ uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're ïsõmri za'ra mono na hã.

Capituru 11 ãma hã ma tô duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam norī hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na hã, te te 're robzépata za'ra mono nherë.

'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

¹ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tizadawa wasu'u 'rata 'wa norī ma te te 're

rowasu'u, ta norī hā te te oto wahi'rata norī ma āma 're rowasu'u za'ra mono da, ūsadawa nhipai u hā. Ta norī ma, ma tō marī na misi si te te tāma 're rowasu'u za'ra, āma ūpu'u na hā, 'Re ūhāimana u'āsi mono te te tāma 're ūwaihu'u za'ra mono zép sidāpāsi. ² Tane nherē, ti'ra si ma tō oto pisutu, ūsadawa nhipai u te te oto wama āma 're ūrowasu'u za'ra mono zéb da hā, rob'rāsutuzéb u romhutu na za 're ūwahāimana za'ra mono norī ma. Taha si ma tō Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tō duré pisutu ūmama hā, niwapsi uburé roptede'wa na 're hāimana mono da oto. ³ Ōhō si te oto Timama hā ūwē uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a ūsa'ētē na hā. Taha si te Timama ne 're hāimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marī hā te te 're a'upari wē, 're si'utōrī tō za'ra mono da. Ōhō si dawasédé hā te te dama 're apari mono da, dazada dā'ā wa, taha pari hāiwa'utu wa, te oto 'Re ūhāimana u'āsi mono nhimire niwī 're sāmra, hāiwa āma. Danhipai u ūwaihu'u pese uptabi nhimire niwī te oto 're sāmra, ūsiré te te 're da'ab'madā'ā mono da oto, pire uptabi na.

Zezusi hā hāiwa āma romhuri'wa norī ma, pire na 're ūhāimana mono zé wasu'u

⁴ ūmama hā ma tō ūsisi hā tāma tisō, sisi pire da, 'Re ūhāimana u'āsi mono 'ra na ūsisi da hā, uburé hāiwa āma tāma ūromhuri'wa norī nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré ūmama hā pisutu, hāiwa āma romhuri'wa norī ma, pire uptabi na 're hāimana mono da oto, ūra hā. ⁵ Duréihā 'Re ūhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ãne na āma rob'ui'éré, 'Re ūhāimana u'āsi mono mreme na:

“A hā ū'ra te ū'me 're aihâimana mo. Taha wa, wa za oto ū'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.”

Āne duré ū'hâiba amo na rob'ui'éré hā:

“Wa hā ū'mama wa za tāma 're ū'hâimana. Taha wa, ū'ra te za 're hâimana.”

Āne duréihā 'Re ū'hâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā. Tawamhā e hâiwa āma tāma ū'romhuri'wa norī āma zama, ma tō āne na hā rowasu'u, 'Re ū'hâimana u'âsi mono hā. Mare di. Zesusihi āma si, ma tō āne na hā rowasu'u.

⁶ Āne ma tō duré ni'wa hā āma rob'ui'éré, 'Re ū'hâimana u'âsi mono mreme na, ti'ra hā ti'ai u za te te we ū'satōrîzém na, da'ra hā dama 're ū'poto 'rata za'ra mono ne ū'pire uptabi na hā:

“Uburé hâiwa āma ū'ma romhuri'wa norī hā te za āma tiwata za'ra.”

Āne ma tō Zesusihi āma rowasu'u siro, 'Re ū'hâimana u'âsi mono hā.

⁷ Āne na si ma tō hâiwa āma romhuri'wa norī āma hā rob'ui'éré za'ra, ni'wa hā:

“Re ū'hâimana u'âsi mono hā ma tō hâiwa āma tāma ū'romhuri'wa norī hā pisutu za'ra, rowa'u'u ne 're hâimana za'ra mono da, duré unhamaro'o ne 're hâimana za'ra mono da.”

Āne na si ma tō ū'wasu'u za'ra na ni'wa hā rob'ui'éré.

⁸ Tazahā, ū'ra si dama pire uptabi na 're ū'hâimana mono zém na ma tō rowasu'u 'Re ū'hâimana u'âsi mono hā, āne:

“A hā Ropoto'wa. Da'āma 're asib'a'uwe mono zé hā aiwi 're si'utōrī mono ū' di za. Te za tō aima 're hâimana u'âsi.

Duré marī na 're upai mono āna, te za 're ū'ida'ab'madâ'â u'âsi mo.

9 Uburé marĩ ïwẽ hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono si, aima wẽ uptabi di. Duré uburé marĩ ïwasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono si, ma tõ da'ama 're ï'a'ruiwapari mo.

Taha wa, wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, Asib'apito hã wa tõ aipisutu, uburé asiré 're ïhâimana za'ra mono norĩ nhipai u, aipire na tâma 're aihâimana za'ra mono da, duré ãne zarina ãma 're atoi u'âsi mono da."

Ãne ma tõ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ra ma roti.

10 Ñane ma tõ duré ti'ra ma tinhia, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã:

"A hã uburé Danhib'apito. Duréihã ropoto na'rata hawimhã ma tõ ti'a hã ï'manha. Asi'uihâ na ma tõ duré hâiwa hã ï'manha.

11-12 Tane nherẽ, te za niwamhã ai'utõrĩ zahuré, sahuré ta norĩ hã, da'uza hã dawi 're ïhâsiwamnarĩ su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hã dawi 're hâsiwamnarĩ za'ra mono wa, rob u da te oto 're sâmra mono da, da te 're ïhânhinha za'ra mono ne, te za ta norĩ hã ï'uprosi zahuré, ïtép si 'manharĩ zahuré da, ïsôwa're're. Da'uza 'rada hã da te oto dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, ïhâtép si da te ãma 're ïsaprĩ za'ra mono ne, te za tõ ïtép si ï'manharĩ zahuré, ti'a hã, hâiwa me.

Tane nherẽ, niwamhã ai'utõrĩ õ di za, a hã. Aiwtési te za 're aihâimana u'âsi mo. Nimahã na hã ãma saprĩ waihu'u õ di za, aihâimanazém na hã. Tô õhõ si, 're aihâimana mono zé hã za."

Ãne ma tõ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ra ma, waihu'u siro.

13 Āne ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma waihu'u siro:

"īrata te za 're asāmra u'āsi mo īnhimire niwī, dama aipire na īsiré 're aihāimana u'āsi mono da. Asitob'ru norī nhiptetezé hā wa za tiwi uprosi za'ra, wapu na aimā 're hāimana za'ra mono da oto, duré aimā sib'uware na 're hāimana za'ra mono da oto."

Tawamhā, e hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī ma, ma tō āne hā waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Ti'ra ma si, ma tō āne hā waihu'u siro, ta norī ma, pire u'āsi 're hāimana mono wa za, Zezusi hā.

14 E niha tawamhā, hāiwa āma romhuri'wa norī 're īhāimana za'ra mono zé hā. Ta norī hā īhāiba'ō, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, romhuri'wa norī. Ta norī si ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're satōrī za'ra ti'ai u, za te te īsō'reptu za'ra norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norī nhimiromhurizé hā.

2

Danho'reptuzé īwē uptabi wasu'u

1 Taha wa, Cristuhu wasu'u wē hā wa te 're īwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madā'ā pese za'ra, wasina 're wapahā za'ra mono tō da, tiwi. **2** Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā, hāiwa āma tāma īromhuri'wa norī hā wahi'rata norī ma, te te īwaihu'u za'ra zé hā tō sena na 're īhāimana mono na ma tō da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norī hā õhō si te te 're 'madā'ā za'ra mono õ wa, duré īsarina si 're nomro wē mono õ wa, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā īsarina te te 're hā za'ra. **3** Āne wa, te te 're

ĩwa'anho'reptui mono zéb zô, ĩwẽ uptabi zô, wa te sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherẽ, e ĩsimihâzé wi, wa za wasi'uihâ na 're wawairébé. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tô Wanhib'apito hã dama rowasu'u 'rata, si'uihâ na. Ĩmreme wapari'wa norĩ hã ma tô duré ãne na wama ãma rowasu'u za'ra, tô sena danho'reptuzém na wa te ãma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hã. ⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zama, ma tô te te 're wa'apawapto, te te 're ienda'anho'reptui mono zé wasu'u hã, tô sena na 're ĩhâimana mono na wa te wasina ãma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marĩ ĩwẽ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ, ãma 're ĩdatob'uzu za'ra mono zé hã, taha zarina tô sena, wa te ãma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, te te 're ienda'anho'reptui mono zé wasu'u hã. Ma tô duré Tipẽ'ezani ma pisutu, romhuri hã ĩsazei'wai mono bâ te te sima 're ĩ'awẽ mono zéb zarina, te te tâma 're apisutu mono da, ãma 're ĩsipawaptob za'ra mono zéb da hã. Taha zarina, wasi'uihâ na tô sena, wa te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apawapto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Zezu Cristu hã Danho'reptui'wai wasu'u

⁵ Za 're ĩdahâimana téb za'ra mono na, wa tô aima ãma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hâiwa ãma tâma ĩromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã pire na te te 're da'madâ'â za'ra mono da, za 're ĩdahâimana téb za'ra mono ãma hã. Mare di. Ta norĩ hã danhib'apito da, te te pisutu za'ra õ di. ⁶ Tazahã duréihã ni'wa hã ma tô ãne na ĩbaihâ na

ãma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te ïrowasu'uzém na hã:

"Re ïhâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'âma 're aipo're pu'u u'âsi mo. E niha da, te bété da'âma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwẽ na si 're dahâimana za'ra mono nherë.

⁷ Ma tô aré dama ïpisu, hâiwa ãma aima romhuri'wa norí zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahã, ma tô oto dama ïpisu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, ïwẽ na si.

⁸ Ma tô duré dama ïpisu oto, uburé marî hã niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na."

Ãne na ma tô duréihã dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô oto dama pisutu, niwapsi uburé marî hã da te 're ï'madâ'â za'ra mono zéb da hã, dapire na. Marî hã taré 're 'mai'hâimana mono õ di za, da te 're ï'madâ'â za'ra mono õ na hã. Tane nherë, zahadu uburé marî hã da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ti'a 're dahâimana za'ra mono ré hã. ⁹ Zezusi 're ïmorïzép si wa tô wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã pisutu, ti'ai ãma 're hâimana mono ré hã, hâiwa ãma tâma ïromhuri'wa norí ma, wapu na a'â 're hâimana mono da, dasine. Zezusi hã dazada dâ'â da si, ma tô pisutu 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, da'âma 're pê'êzé mono wa, da'âma 're ïsiwârî mono zéb da hã. Ma tô duré pisutu ti'ra hã, pire na dama 're hâimana u'âsi mono da oto, dazada ïdâ'â zarina, te te ïrobzépata na te te sina tâma uwaimrami wa, Timama ma hã. ¹⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marî

hā tāma 're hāimana. Ta hā tō ībā, ma ti'ra hā pisutu Zezusi hā, dazada dā'â wa, te te robzépata da a'â, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma īpisutuzéb zarina. Da'ahā na hāiwa ãma rowē uptabi na ī'rata 're danomro u'âsi mono da, ma tō ãne da hā tāma pisutu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

¹¹ Zezusi hā Timama nhib'a'uweñ norī pisutu'wa, duré īsib'a'uweñ da, Zezusi te te 're īpisutu za'ra mono norī hā misire īmama za'ra hā tō ūhō si. Taha wa, Zezusi hā ãma 're sisé mono õ di, ta norī hā tisisānawā na za te te 're ī'anhisí mono da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā misire īmama za'ra wa, simisutu. Te za tō tisisānawā na te te 're anhisí, Zezusi hā. ¹² Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ãne na ãma rob'ui'éré, Zezusi hā Timama ma, za te te tāma īrowasu'uzém na hā:

“Īsisānawā norī ma, wa za te tāma 're aiwasu'u wē za'ra.

Siré 're si'rā'õtō mono ré, wa za ai'âma 're īwata u'âsi, īsō'a za'ra.”

¹³ Ma tō duré ni'wa hā ãne na ãma rob'ui'éré, Zezusihī mreme wasu'u na hā:

“Īzama wa za te īsina 're umnhasi pese u'âsi, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.”

Duréihā ãne, Zezusihī mreme wasu'u amo na da te ãma īrob'ui'érézé hā, īsazei'wa norī ãma hā:

“Āhāta wa hā wa oto 're īhāimana, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra na oto tāma 're īhāimana za'ra mono norī siré, õ hā te te īma 're ī'apisutu mono norī siré.”

Āne duréihā Zezusihī mreme wasu'u na rob'ui'éré hā.

14 'Re īhāimana u'āsi mono 'ra ne, tāma 're īhāimana za'ra mono norī hā te a'uwē hāiba na 're hāimana za'ra, nhi ré, duré wapruí ré. Taha wa, ma tō Zezusi hā dasiré si'a'uwē, a'uwē hāiba na a'â 're morī da. Tidā'āzém na Wa'uburé nhiptēde hā te te tiwi prub da, ma tō a'uwē hāiba na podo, Wa'uburé nhimiromhuri ma, dadā'āzé ma, marī zō dasipibuma 're danhopré tō mono da oto. **15** Ni'wam norī hā te tō Wa'uburé nhimiromhuri zarina, pahi u'āsi 're hāimana za'ra, tidā'āzé ma hā, īwada'uri zarina si pawa'ābā ãna te te dama 're īromhuri za'ra mono hā tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hâtā'ā u'āsi 're īhāimana za'ra mono ne. Ta norī hā tidā'āzé ma, pahi ãna oto 're hāimana za'ra mono da, ma tō sada tidā'ā za'ra, Zezusi hā. **16** E hāiwa ãma romhuri'wa norī hā te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tō we ti'ai u mo Zezusi hā, dawazari si'a'uwē da. Mare di. Abra'āhā nihudu mono bâ te te 're īpawaptob za'ra mono da si, ma tō wei mo. ãne hā wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norī hā. **17** Taha wa, tisisānawā norī me, aiwa uptabi a'â 're hāimana mono da, ma tō si'a'uwē Zezusi hā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire uptabi ne 're hāimana mono da, sasedotī īpire uptabi ne, tāma umnhasi na te te tāma 're romhuri mono da, da'āma pē'ēzé uptabi sina. Taha da, ma tō si'a'uwē tō, taha zarina dawasédé hā te te oto dama 're apari mono da. Ta hā dasiré si'a'uwē õ 'wa'āhā, ãne hā te te aré sina uwaimrami waihu'u õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. **18** Zezusi hā ma tō robzépata za'ētē tō, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hā ma tō aré pibu, tiwasédé hā te te 'manharī da. Tane nherē, te te īwapari õ zarina, tiwasédé hā te te 'manharī õ di. Taha wa, Wa'uburé hā te te oto

're wapibu za'ra mono wamhā, tō ō hā te za te te 're wa'apawapto, īsine wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono ãna, wanhiptete sina ūhō ãma si 're wanomro mono da, Zezusihi ãma si.

3

Mozésihi wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹ īsisānawā norī, a norī wa'aba zama ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā aipisutu za'ra wa'wa, īsib'a'uwe si oto 're anomro aba mono da, hāiwa ãma ī'rata 're aihāimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusihi ãma si 're īrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono hā ti'ai u, we te te īsatōrī na, duré dama īsadawa wasu'u'wa na. Ta hā sasedoti īpire uptabi na te wa'âma te te 're romhuri u'âsi, īwasu'uwe na wa te 're īsaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da. ² Ta hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'âsi, te te tāma 're īapisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréihā Mozési hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'âsi za'ra. ³ Ni'wa hā simiromhuri wē na te te sima 'ri wamhā, te za ãma tatob'uzu za'ra ni, īsimiromhuri wē na hā. E tawamhā 'ri na si te za ãma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharī'wai ãma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hā dama pire na 're hāimana mono nherē, taha hāimanazém nhipai u hā, Zezusihi si dama pire uptabi di. ⁴ Ti'ai ãma uburé 'ri hā danhib'rata na rob'manharī hā si'uihā na 're si'manharī za'ra mono ū di. Taha wa, te 'ri'wa norī hā 'ri nhipai u, pire na 're hāimana za'ra. Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono si

ma tō uburé marī hā te te 're ab'manharī. Taha wa, te uburé marī nhipai u, pire uptabi na 're hāimana u'âsi ta hā siwaprosi. ⁵ Mozési hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tāma 're romhuri wē u'âsi, īsib'a'uwe te te tāma 're īpawaptob za'ra mono zém na hā. Marī na 'Re īhāimana u'âsi mono hā za ti'ab ré te te dama 're īarowaihu'u mono zém na, ma tō īsib'a'uwe ma te te 're rowaihu'u sirōmo za'ra, Mozési hā. 'Re īhāimana u'âsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hā 're hāimana. ⁶ Tane nherē, te Cristuhu si tāma umnhasi na uburé īsib'a'uwe norī hā te te tāma 're 'madâ'â pese za'ra, pire uptabi na, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra hā. Wa norī hā Cristuhu ãma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharī wasétē za'ra mono nherē, wapahi ãna wanhiptete sina ãma 're wanomro mono wamhā, wa za tō īsib'a'uwe na tāma 're wahāimana u'âsi za'ra. 'Re īhāimana u'âsi mono hā īwē si, za te te wama īpisutu za'ra zéb zô, wama umnhasi sina sô 're īwanhimipari u'âsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono õ wamhā, tawapsi wa za tō īsib'a'uwe na tāma 're wahāimana u'âsi za'ra.

'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī 're īwa'utu za'ra mono zé wasu'u

⁷⁻⁸ Duréihā ni'wa hā ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ezani zadawa para, ãne na ãma rob'ui'érē: "Ã bâtâ na, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'âri 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rā tete aba na. Duréihā aihi'rata norī wa'wa hā ma tō ãne na hā po're ãna sada tihāimana za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono da. Ta norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahā bâtâ na ma tō tiwasédé hā 'manharī

za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sina pibu za'ra da, niha te te tâma rob'manhari
za'ra õ zô pé, ãma ïwa'a su'u za'ra õ na hã."

Ãne ma tô ni'wa hã ãma rob'ui'éré.

⁹ Ñane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hã:

"Aihi'rata noriñ hã ma tô siwi ïpibu, ãma ïwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tâma rob'manhari
za'ra õ zô pé, te te sina ïpibu za'ra da. 40
na ãma wahub za'ra ré, marî ïwë na si te
're pawaptob u'âsi za'ra mono nherë, ma tô
siwi ïwë'õ, aihi'rata noriñ wa'wa hã.

¹⁰ Taha wa, wa tô ta noriñ hã oto ïsiwi wë'õ pese
za'ra. Taha wa, wa tô ãne ïsimia tinhia:
'Ta noriñ hã ïzô si 're sôpré mono õ di oto.
Înhimiroti zarina si 're ïhâimana za'ra mono
da hã, te te sima 're wë za'ra mono õ di duré.'
Ãne ta noriñ ãma te ïsimia ïrotizé hã.

¹¹ Taha wa, te oto ïsiwi ïwë'õ za'ra zéb zarina, wa
tô ïmreme pire na ta noriñ ãma tinhia, ãne: 'Tô
sena, ta noriñ hã nimahã na hã dame sisisi õ
di za, ti'ai wë u hã, ïwa 're ïwa'utu za'ra mono
zéb da, te aré tâma ïpisutu za'ra zéb u hã.'

Ãne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na
rob'ui'éré siro hã.

¹² Îsisânavã noriñ, 'râwi te za 're asi'madâ'â
pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono
nhimiroti hã asimirosa'rata wasété aba zarina,
asiwi 're wë'õ za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're
aipizari za'ra wa'aba mono tõ da, ï'rata 're
dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai wi
hã. ¹³ Awë sidâpâsi te za duré asimiroti na 're
asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, aipë'ë toi
u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro wë wa'aba mono

da, asiptete sina. Satanasihi nhimiroti wasédé hā wē newa, aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono tō da, duré 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti hā asiwī 're wē'ō za'ra wa'aba mono wa, ai'rā tete na tiwi 're aihāimana za'ra wa'aba mono tō da, te za tō 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowē na wasiré 're wahāimana za'ra mono ré, ti'ai āma. ¹⁴ Wa norī hā Zezusi, wa te 're īsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tō wa te 're umnhasi za'êtē za'ra. Ta hawim haré, 're īwadâ'a za'ra mono zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono wamhā, tawapsi wa za Zezusihī siré 're wahāimana u'âsi za'ra, īsine dama wapire na wa te 're da'madâ'a u'âsi za'ra mono da.

¹⁵ Duréihā ni'wa hā 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ëzani zadawa para, te te āma īrob'ui'éré na wa za āma aimā sahu za'ra wa'wa, āma aipo're si'âri za'ra wa'aba tō da:

“Ā bâtâ na, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hā wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'âri 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rā tete aba na. Duréihā aihi'rata norī hā ma tō āne na hā po're āna sada tihāimana za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono da hā.”

Āne duréihā āma rob'ui'éré, ībaihā na hā.

¹⁶ E 'wam norī hā ma tō bété 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hā te te wapari za'ra nherē, siwi wē'ō pese za'ra. E 'wam norī hā te bété wasu'u, āne na āma īrob'ui'éré hā. Mozési hā 'Re īhāimana u'âsi mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te īsimroi mono norī, te wasu'u za'ra. Ma'ăpē āma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'â, asi'uihā na. ¹⁷ Duré, e 'wam norī hā ma tō bété 'Re īhāimana u'âsi mono hā siwi wē'ō pese za'ra, Mozési hā Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'āma wahub ré, a'ubuni wi 're

danomro mono ré hā. Tô õ norī hā tiwasédé te te ī'manharī za'ra norī hā ma tō siwi wē'ō pese za'ra. Tiwasédé hā te te ī'manharī za'ra zéb zarina, ma tō a'ubuni wi ai'utō, ta norī hā. Ma'āpē ta norī wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da. ¹⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono hā ma tō ta norī āma timreme pire na rowaihu'u sirōmo za'ra, āne: "Ta norī hā nimahā na hā sisisi õ di za, ti'ai wē u hā, īwa 're īwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tāma īpisutu za'ra zéb u hā." Āne ma tō ta norī āma waihu'u siro, 'Re īhāimana u'āsi mono hā, duréihā a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti te te siwi īwē'ō za'ra zéb zarina, po're'ō u'āsi tiwi 're īhāimana za'ra mono norī āma hā. ¹⁹ Tawamhā e marī, wa za wa norī hā āma waihu'u za'ra ni, ta norī wasu'u na hā. Ta norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono si te te 're saze za'ra mono õ wa, sisisi õ di, ti'ai wē u hā, īwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tāma īpisutu za'ra zéb u hā. Taha wa, a norī wa'wa hā ta norī ne aiwasédé hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti si 're ī'madâ'ā za'ra wa'aba mono õ na hā.

4

¹ Duréihā wahī'rata norī ma, te te ropsutu za'ra wamhā, e ta norī ma si ma tō rowē hā tāma pisutu za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Mare di. Wa norī ma zama ma tō wama pisutu za'ra oto, 're īdawa'utu u'āsi za'ra mono ne, 're wahāimana za'ra mono da oto, rowē uptabi na. Taha wa, 'rāwi te za 're asi'madâ'ā pese za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono te te wama īropisutu za'ra zé hā asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tō da, duréihā wahī'rata norī hā te te īsimini za'ra ne. ² Ta norī hā 'Re

ĩhâimana u'âsi mono nhimiropisutu wẽ hã te te wapari za'ra nherẽ, te te sina uwaimrami za'ra õ di, te te ãma saze za'ra õ wa. Tane duré, wa norí zama wa tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'uwe hã wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa ĩsimiropisutu wẽ na wa te 're saze za'ra mono õ wamhã, wa norí zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, te te wama ĩropisutu za'ra zé hã, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowẽ uptabi na hã. ³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norí si, wa za tô wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're ĩdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowẽ uptabi na oto ãma 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, te te wama ĩropisutu za'ra zém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono õ norí si te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, rowẽ hã. Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na, wahi'rata norí ãma hã:

"Te ĩsiwi ĩwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tô ĩmreme pire na ta norí ãma tinha, ãne: 'Tô sena, niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, 're ĩdawa'utu za'ra mono ne, aré ĩwa 're hâimana za'ra mono da, te tâma ĩpisutu za'ra zéb u hã.' "

Ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme wasu'u na rob'ui'éré hã.

E tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã zahadu te te tâma pisutu za'ra õ wa, te te sina uwaimrami za'ra õ di, wahi'rata norí hã. Mare di. Taha wab õ di. Ropoto na'rata hawimhã ma tô uburé marí hã te te sima apisutu sirõmo, marí hã te te dama ãma 're ĩ'ab'manharí mono zéb da hã. ⁴ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'éré, te te ro'apoto mono

pari, ãma ū'awēzém na hā, ãne:

“Re ū'haimana u'âsi mono hā zahadu 6 na bâdâ hā
ãma morî ré, ma tô te te ro'apoto. Taha pari,
ãma awē wamhā, te oto wa'udu, romhuri
ãna.”

⁵ Ñane tô ū'hō wasu'u hā, duréihā wahí'rata norî
ãma ni'wa te te ãma ū'rob'ui'érézé hā, 'Re ū'haimana
u'âsi mono mreme na hā:

“Tô sena niwamhā dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hā,
're ū'dawa'utu u'âsi za'ra mono ne, aré ïwa 're
hâimana za'ra mono da, te tâma ū'pisutu za'ra
zéb u hā.”

⁶ Duréihā ti'ai wē wa, 're ū'danomro wē mono
zé wasu'u wapari 'rata 'wa norî hā, ta norî hā
're ū'dawa'utu u'âsi za'ra mono ne, ïwa 're hâimana
za'ra mono da, 'Re ū'haimana u'âsi mono te te tâma
ū'pisutu za'ra zé hā te te sina uwaimrami za'ra õ
di, ū'simiroti hā te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa,
ta norî hā. E tawamhā ū'hō haré ma tô dawi sizâ
'Re ū'haimana u'âsi mono hā, 're ū'dawa'utu u'âsi za'ra
mono ne, rowé uptabi na 're ū'danomro u'âsi mono
zé hā. Mare di. Si'utõrî waihu'u õ di, ta hā. Ni'wam
norî hā te za tô rowé uptabi na 're ū'dahâimana za'ra
mono zéb u 're sisisi, 'Re ū'haimana u'âsi mono te
te tâma ū'pisutu za'ra zéb zarina. ⁷ E niha wa za
tawamhā ãne na sena na wa te ãma 're waihu'u
za'ra. 'Re ū'haimana u'âsi mono hā ma tô bâdâ hā
tô sena na pisutu, 're ū'dawa'utu u'âsi za'ra mono
ne, rowé uptabi na 're ū'danomro mono zéb u 're
ū'danhisisi mono zéb da hā. Tawamhā, ãne te te
pisutu wamhā, “ã bâtâ na” ma tô sisi, 'Re ū'haimana
u'âsi mono hā. Ñane na ma tô apito Dawi hā dama
sadawa wasu'u, duréihā wahí'rata norî hā a'ubuni
wi 're ū'nomro mono zém hawi, ãma wahub ahâ za'ra

parip si. Āne apito Dawi te te āma ūrob'ui'érézém na te aima āma ūrob'ui'éré pari za'ra wa'aba zé hā, āne:
 "Ā bâtâ na, 'Re ūhâimana u'âsi mono mreme hā
 wapari za'ra wa'aba wamhā, aipo're si'âri
 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za,
 ai'rā tete aba na."

8 Duréihā Zuzuwé hā ti'ai wē u te te ūdanhimroi mono zé hā, e taha si, 'Re ūhâimana u'âsi mono, 're ūdawa'utu za'ra mono zéb da, te te dama ūpisutuzé hā, te wasu'u. Mare di. Taha si õ di. Taha si 'wa'âhā, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā niwamhā te te aré wasu'u zahu õ di āne hā, 're ūdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're ūdanomro mono zé wasu'u hā. **9** 'Re ūdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're ūdanomro mono zé hā, te tō 'Re ūhâimana u'âsi mono nhib'a'u wē norī ma 're ūhâimana u'âsi, õne u'â, duréihā ropoto na'rata hawi bâdâ hā 6 na āma si'utōrī pari, bâdâ misi na romhuri ãna ūwa'utu ne, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā. **10** Ni'wam norī hā 're ūdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're ūdanomro mono zéb da hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono te te dama ūpisutuzém na te te sina 're ūluwaimrami za'ra mono norī hā, 're siwasutu za'ra mono õ di za oto, taha na 'Re ūhâimana u'âsi mono te te 're ūawēsāmri mono zéb da hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā duréihā te te ro'apoto mono pari, romhuri te te ūsazâri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono õ di za oto, ta norī hā apâ. **11** Taha wa, rowē uptabi na 're ūwanomro mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, āma 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. Duréihā Izarazéhé nnihudu norī hā a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi wē õ pese za'ra wa, ta norī hā te te sina uwaimrami za'ra õ di, 're ūdawa'utu u'âsi za'ra mono zé hā. Ta

norī ne, wa te wasiwi 're simini tō za'ra mono da, wa za tō taha zō si wasima 're wanhopré u'âsi, īwē uptabi zō si. ¹² 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā īhāiba ré ne, te tō wama 're hāimana u'âsi za'ra. Siptete uptabi di duré īmreme hā, uburé marī hā īsarina si te te dama ãma 're ī'ab'manhari mono zéb da hā, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Sib'ezé 'wa si'uiwa ī'wa pese ne, te wama 're hāimana za'ra, īsadawa wasu'u hā. Sib'ezé ī'wa pese na te za romnhi hā da te 're nhizazari za'ra, īhi si da te 're urīrī za'ra mono da. Tane duré, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā wa te 're wapari za'ra mono wamhā, 'rāwi wapē'ē na wanhimirosa'rada īwē hā duré īwasédé hā wa za wa te ãma 're waihu'u za'ra. ¹³ Uburé marī hā 'Re īhāimana u'âsi mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono õ di, te te 're ab'madâ'ā tō mono da hā. Ai'uréiwi ne, te uburé marī hā tāma 're hāimana, sō'awi. Taha ma si, wa za nimahā na hā wahāimanazém na tāma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata norī ne, 're wahāimana za'ra mono õ di za, wa norī hā.

Zezusi hā sasedoti īpire uptabi na te te da'ãma 're īromhuri mono zé wasu'u

¹⁴ Sasedoti īpire uptabi na te tō ni'wa hā te te wa'ãma 're romhuri u'âsi. Ta hā Zezusi, 'Re īhāimana u'âsi mono 'ra. Timama u ma tō mo hāiwa u, 'rāwi te te tiwi 're rowaptērē u'âsi mono da, wama za'ra. Taha wa, Zezusi, wa te 're īsaze za'ra mono zém na tō sena dama 're īwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wa za tō ta hawim haré wanhiptete sina ãma 're wahāimana u'âsi za'ra. ¹⁵ Tawamhā tō õ hā sasedoti īpire uptabi na, te te wa'ãma 're īromhuri mono hā, e wahāimana nhib'aware na 're wahāimana za'ra mono nherē,

wa'āma 're siwamri mono õ di za, ta hā. Te za tō wa'āma 're siwamri u'āsi. E marī wa. Ta hā ma tō Wa'uburé hā te te 're pibu aré, tiwasédé hā te te 'manharī da, wawasédé hā wa te 're 'manharī za'ra mono da, te te 're īwa'apibui u'āsi mono ne. Tane nherē, tiwasédé hā te te 'manharī õ uptabi di, Zezusi hā. ¹⁶ Taha wa, wasina 're wahâtâ'â za'ra mono āna, wa za 'râwi wapē'ẽ 're 'Re īhâimana u'āsi mono u 're wasihutu, da'āma 're siwârī mono da, te te 're īda'ab'madâ'â u'āsi mono u hā. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'āma 're siwamri mono da, duré wa'āma 're siwârī mono da, wa za āhā ré wapē'ẽ 're, ītēme 're wasihutu u'āsi, 'Re īhâimana u'āsi mono u hā.

5

¹ Duréihā ma tō ni'wam norī hā 'Re īhâimana u'āsi mono hā te te 're apisutu, tisiré sasedoti norī nhipai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norī āma, 'Re īhâimana u'āsi mono ma. Ta norī si ma tō 'Re īhâimana u'āsi mono ma, danhoprubzé hā te te tâma 're sômri za'ra da'upana, āma 're īwata za'ra mono zéb da hā. Danhimizama ma tō duré da'upana te te tâma 're simro, dawasédé hā te te dama āma 're ī'apari mono zéb da hā. ² Ta norī hā sasedoti īpire uptabi norī hā ma tō hâimana nhib'aware na 're hâimana za'ra, ti'ai āma dasiré 're hâimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norī hā tiwasédé te te 're ī'manharī za'ra mono zém na 'râwi 're īsiwaihu'u za'ra mono õ norī āma, ma tō sasedoti norī hā 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono āna. E marī wa. Ta norī hā aiwa tiwasétē wi, 're hâimana nhiptete waihu'u za'ra mono õ wa, ma tō tisiré norī āma 're siwamri za'ra sasedoti

norī hā, aiwa 're hâimana za'ra mono wa. ³ Duré ta norī hā da'udâna si, marī hā 'Re īhâimana u'âsi mono ma, te te 're sõmri za'ra mono õ di, dawasédé hā te te dama āma 're ī'apari mono zéb da hā. Si'udâna zama ma tō marī hā te te tâma 're sõmri za'ra sasedoti norī hā, dasine tiwasédé hā te te 're 'manharī za'ra mono wa. ⁴ E tawamhā ma tō 'râwi ni'wam norī hā 're sipisutu za'ra, sasedoti īpire uptabi na dama 're īhâimana za'ra mono da hā. Mare di. Dasi'uihâ na 're dasipisutu za'ra mono õ di, dapire da hā. 'Re īhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina si, ma tō sasedoti īpire uptabi na hā 're hâimana za'ra. Duréihā Arā hā sasedoti īpire uptabi na tisiré norī ma, 're hâimana mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īpisutu ne, ma tō ta norī hā te te 're apisutu, tō õhō si dapisutu'wai wa.

⁵ Tane duré, Cristu hā si'uihâ na sipisutu õ di, sasedoti īpire uptabi na dama 're īhâimana mono da hā. 'Re īhâimana u'âsi mono si ma tō pisutu. Duréihā ma tō ni'wa hā ãne na āma rob'ui'éré, 'Re īhâimana u'âsi mono te te īrotizém na hā, ti'ra ma: "A hā ī'ra te oto 're aihâimana mo. Taha wa, wa za ī'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto."

⁶ Ñane duré, 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na āma īrob'ui'éré amo hā, Cristuhu āma hā: "A hā sasedoti norī, dama 're īhâimana za'ra mono ne, te za dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihā Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhâimana mono ne hā."

Ñane duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā, Cristuhu āma hā.

⁷ Zezusi hā ti'ai āma 're morī ré, ma tō wawa sina Timama ma mre, mreme 'râihâ na, za te te īrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhā 'Re

ĩhâimana u'âsi mono, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô sima wẽ tô, te te pawaptob da. Zezusi hã uburé marî hã ïmama te te tâma ïpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manhari mono da, te te sima 're wẽ u'âsi mono wa, ma tô ïmama hã sima wẽ, te te pawaptob da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima wẽ 'wa'âhã, te aré tô tiwaihu'u pese na sõ'reptu, dâ'â tô da. ⁸ Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana mono nherë, ma tô te te 're robzépata, ti'ai ãma 're mori ré hã. Taha zarina ma tô ãne hã si'âma waihu'u: Ni'wam nori hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, taha zarina te za tô te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. Ìne ma tô Zezusi hã si'âma waihu'u. ⁹ Tawamhã Zezusi hã ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherë, ïmama te te tâma ïwêzéb zarina si te te 're ab'manhari mono wa, ma tô sina uwaimra, uburé ïsimiroti te te 're ï'madâ'â pese za'ra mono nori hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da, hâiwa ãma dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono da. ¹⁰ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô Zezusi hã pisutu, sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana mono da, tâma da'âma romhuri'wa da, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ĩhâimana mono ne, uburé ma, 're hâimana mono da.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ïpire wasu'u

¹¹ Ìne na te duré aimâ ãma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô aré ïsimâ wẽ. Tane nherë, pire di, te aimâ ãma ïwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. E marî wa. Aimâ rowasu'u hâtob za'ra wa'aba wa. ¹² A nori wa'wa hã Cristu, 're ïsaze na'rata za'ra wa'aba

mono zém na ma tō ai'āma tironomro pese za'ra wa'wa. Āhā wamhā, te aré oto īsazei'wa norī ma, romnhoré'wa da, 're aihāimana za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti na rowasu'u'wa da hā, ta norī ma. Tane nherē, te zahadu a norī wa'wa hā īsazeté'wa ne, 're aihāimana za'ra wa'aba mo. 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā duréihā da te aima 're īwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hā e aima waihu'u za'ra wa'aba ā bâ, te za apā īwasu'u na āma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hā tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tinho'u na si 're saihuri. īna norī hā īsai uptabi hā te te tāma 're ai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, a norī wa'aba ma, te za tō 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā duréihā da te aima 're īwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apā, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti īpire hā zahadu aima pibui prā za'ra wa'aba wa, 're īwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hā, asi'uihā na hā. ¹³ Ai'uté norī ma, tāma waihu'u õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma īwē hā da te 're ī'manharī za'ra mono zéb da hā, duré tāma īwē'õ hā da te 're 'manharī za'ra mono tō da hā. Tane te duré a norī wa'wa hā zahadu āne na 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'āsi 're aihāimana za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa. ¹⁴ īprédum norī si te tisai uptabi na hā 're saihuri. Tane duré, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti īpire hā tāma īwaihu'u pese za'ra norī si te za waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, īwē si da te 're ī'manharī za'ra mono zé hā, duré tāma īwē'õ hā da te 're ī'manharī za'ra mono õ zé hā. Uburé marī hā īwē zô, duré īwasétē zô, te te 're īpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ta norī ma si waihu'u pese wa.

6

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwē na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréihā da te aima āma 're ūrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ ūpire uptabi hā 're ūwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'uwē hā, aihāimana prédub sina āma 're aihāimana za'ra wa'aba mono da. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, duréihā da te aima āma 're ūrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apâ asima āma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha na rowasu'u mono hā ma tō 're ūwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapẽ'ẽ 're, dadâ'â u'âsi ne dawasédé, da te 're 'manharī za'ra mono pari, ta hawi 're ūdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u hā, duré 'Re ūhāimana u'âsi mono, da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hā. ² Duré â dawabzuri wasu'u na hā apâ asima āma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Ta hā ma tō 're ūwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norī hā, tinhib'rada hā da'rā nhisowi te te 're ūsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're ūdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tō 're ūwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwē na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima āma 're ūrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hā. Tâibâ duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hā, duré 'Re ūhāimana u'âsi mono za te te dama 're ūapisutu mono zéb zarina, ūsimirob'manharī pipa āma za 're ūdahāimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hā. Â norī wasu'u mono hā ma tō 're ūwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. ³ Taha wa, â norī wasu'u nhipai u, wa za oto roti ūpire uptabi hā wa te 're waihu'u za'ra, wahāimana prédum na

oto ãma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ïapisutu mono zéb zarina si.

4-6 Ìté ni'wam norï hã te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Ìté dasa ïse hã da te 're ïtë'ë za'ra mono ne, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã të'ë za'ra, ta norï hã. Ìté 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani ré, te za duré ta norï hã dame 're hâimana za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã te za duré ìté waihu'u za'ra, ïsei uptabi hã, si'uihâ na. Ìté te za duré 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani nhimipawaptobzé hã ïsiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, ãma 're ïhâimana wẽ za'ra mono da hã. Ìté ta norï hã Cristuhu nhimipawaptobzé hã te te waihu'u pari za'ra nherë, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhã apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â da, da te dasiwi sasõmri wa, da te dasiwi ïwê'õ pese za'ra ne, te za duré ta norï hã siwi wẽ'õ pese za'ra oto, Cristu hã. Taha zarina, te za duré Cristuhu ãma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norï hã.

7 Ìne wa za oto ti'ai wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ti'a hã wẽ wamhã, tã hã 're ta'a mono sidâpâsi, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, ïtede'wa norï ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono õ wa, te za ãma 're ro'wanhipré wẽ za'ra, ti'ai wẽ na hã. Ìne wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê hã tãma pisutu, ti'ai wẽ ma hã. **8** Tazahã, ro'wa

si duré wab'ru zama, ãma 're poto za'ra mono wamhã, marĩ dai õ di, ti'a hã. Taha wa, ãté te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã siwi wẽ'õ pese. ãne wamhã, unhamá ro'o na te za uprosi, ti'a hã. ãne 're ïdahâimana za'ra mono zém na romnhimiré hã.

⁹ ïsisänawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne na te aima ãma romnhimiré'ë za'ra wa'aba nherë, ai'ãma 're ïhâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di. Sena na wa tô oto ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marĩ ïwẽ si 're ï'manharï za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina. ¹⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ï'waibaba si te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharï, te te dawi ãma 're a'upai mono ãna. Taha wa, tãma 're ïromhuri za'ra wa'aba mono zém na nimahã na hã ãma po're si'âri õ di za. ïsib'a'uweñ norĩ hã tãma 're ïpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, duré tãma 're ïsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma po're si'âri waihu'u õ di za. Te za tô ãma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norĩ ãma hã. ¹¹ Wa tô ïsimá aiwẽ za'ra wa'wa, tô õhõ na si 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'râsutsu u, ïwẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. ¹² Aiwa'a ãna õhõ ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsimá 're aiwẽ za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã siptete sina, Cristu te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwẽ uptabi hã tãma sõmri za'ra, te te tãma ïropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norĩ, 're ïhâimana za'ra mono ne, Cristu hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsimá 're aiwẽ za'ra wa'wa.

*'Re īhāimana u'āsi mono hā sena na te te dama
īropisutuzé wasu'u*

¹³ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā Abra'āhā ma, te te ropisutu wamhā, tinhisi na ma tō tāma ropisutu, ni'wa hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma īsisi pire hā tāma 're hāimana mono õ wa, īsisi na te te tāma īropisutu da hā. ¹⁴ Āne ma tō Abra'āhā ma ropisutu: "Īwē uptabi hā wa za te aima 're anhomri u'āsi. Asihudu sidāpāsi, ahā uptabi na te za 're hāimana za'ra." Āne ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā si'uīhā na tāma ropisutu, Abra'āhā ma hā. ¹⁵ Tawamhā Abra'ā hā wahub ahā na te sō 're simipari, simi'ē na. Taha wa, 'Re īhāimana u'āsi mono, ma tō āma tāma uwaimra oto, te te tāma īropisutuzém na hā. ¹⁶ Tane nherē, wa norī hā marī pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhā, dama īpire norī nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te āma 're wazaze za'ra mono da, duré da te āma 're wawawā za'ra mono tō da. ¹⁷ Tane hā ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhisi pire na tāma āma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwe norī ma hā, tinhimirosa'rata na tō sena te te āma 're īsaprī mono õ na, ta norī hā te te āma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono te te tāma īropisutu za'ra zéb zarina, īwē hā za te te sima 're īwaibui mono norī hā. ¹⁸ 'Re īhāimana u'āsi mono hā sadawa nhipese õ uptabi di. Taha wa, te te dama īropisutuzé hā te te āma saprī waihu'u õ di. Tinhisi pire na te te dama īropisutuzé hā te te āma saprī waihu'u õ di duré. Taha wa, wa norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono, wa'āma 're sisaprī za'ra mono da, ītēme 're īwasisa'rei mono norī hā wa

za oto wato sina 're wahâimana za'ra, ïwẽ uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono zé hã, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama ïpisutu za'ra zé hã. ¹⁹ Uba're tétézé hã âi ba da te mei wamhã, te za tété uba're hã, wara tõ da. Tane duré, ïwẽ uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono hã. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wanhiptete u'âsi wa za ãma 're wanomro, wapê'ë na wa te ãma 're wawã za'ra mono ãna. Zezusi hã wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono hã sô 're ïwanhimipari za'ra mono hã ma tô ãzé 'ri para u, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa u, hâiwa ãma hã. Zazahâ ïhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tô ãzé, 'ri 're wa'wa ïwẽ uptabi u, 'Re ïhâimana u'âsi mono, dazô 're ïsãmra mono zéb u hã. ²⁰ Zezusi hã wa'udâna ma tô tamomo ãzé, wawana za'ra. Ta hã te oto sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa na. Duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne, te oto Zezusi hã pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

7

Metizédétihi wasu'u

¹ Ta hã Metizédéti hã Sarë na 'ri nho'õmo nhisi ãma danhib'apito, ma tô dama 're hâimana. Sasedoti na te duré dama 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ïhâimana mono ma, romhuri'wa na te 're hâimana. Duréihã Abra'ã norã hã, danhib'apito norã, maparane si'uiwa na te te ãma ai'uté za'ra pari, apâ si'aba'réi ré, ma tô sôpëtë

Metizédéti hã, Abra'ã hã. Taha wa, ma tõ mreme pire na Metizédéti hã ãma mre, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, marî hã ïwẽ si te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã. ² Tawamhã Abra'ã nori hã te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te ï'wasari hã ma tõ po'o, Abra'ã hã. Tinhiptõmo hi bâ ma tõ te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tõ misi tãma tisõ, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hã: "Danhib'apito, sena na si da'madâ'â'wa" te wasu'u. Duré ïwaptérêzé amo hã "Sarë ãma danhib'apito", ïwaptérêzé amo hã. Sarë hã "rowẽ" te wasu'u. Taha zarina, Sarë ãma danhib'apito na ïwaptérêzé hã, "Danhib'apito, dama rowẽ nhomri'wa" te wasu'u. ³ Taha mama nhisi ui'éré hã hâimana õ di, ïbaihâ na hã, ïna nhisi me hã. ïhi'rata nori nhisi ui'éré zama, hâimana õ di duré. ïwaptâ'âzém na ãma ïrob'ui'éré hã hâimana õ di duré, ïdâ'âzém na ïrob'ui'éré na zama. 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hâimana u'âsi ta hã, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'ãma romhuri'wa 're hâimana u'âsi mono wa.

⁴ Metizédéti hã dama pire uptabi di. Ma'âpé ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã hã wahi'rata uptabi hã ma tõ danhibro hã Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hâimana mono wa, ta hã. Te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apâ siré ï'wasari hã tinhiptõmo hi bâ ma te te po'o, Abra'ã hã. Taha pari, misi ma tãma tisõ, Metizédétihi ma hã. ⁵ Réwihi nnihudu nori hã sasedoti na dama 're ïhâimana za'ra mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ïrob'ui'éré zarina, te za danhibro hã te te dawi 're waibu, tisiré a'uwe nori wi, tõ Izarazéhé nnihudu nori wi. Danhibro hã danhiptõmo hi bâ da te 're

po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tāma 're sōmri za'ra, Réwihi nnihudu norī ma hā. Abra'āhā nnihudu si, siré 're hāimana za'ra mono nherē, te za te te tāma 're sōmri za'ra, Réwihi nnihudu norī ma hā. ⁶ Tawamhā, Metizédéti hā Réwihi nnihudu, 're hāimana mono õ nherē, ma tō Abra'ā hā danhibro hā tāma tisō. Tinhiptōmo hi bâ te te po'o mono pari, ma tō misi tāma tisō. Tawamhā Metizédéti hā mreme pire na ma tō āma mre, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, īwē uptabi hā te te tāma 're apisutu mono da, Abra'āhā ma hā. Taha ma, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā tāma ropisutu, duréihā. ⁷ 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwē hā te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hā da'āma mreme wamhā, ta hā pire na dama 're īhāimana mono. Āne hā wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za āne na āma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hā Abra'āhā ma, pire na 're īhāimana mono zém na hā. ⁸ Réwihi nnihudu norī hā, sasedoti na da'āma romhuri'wa norī hā te za tō te te dawi 're waibu danhibro hā, danhoprubzé da te tāma 're īpo'o za'ra mono hā. Tane nherē, te za uburé ta norī hā 're dā'ā za'ra, Réwihi nnihudu norī hā. Metizédétihi si, dā'ā ūna wama 're īhāimana mono ne, te wama 're hāimana sasedoti na hā, īdā'āzém na āma īrob'ui'éré hā āma hāimana õ wa, ībaihā na hā. ⁹⁻¹⁰ Réwi hā uburé sasedoti norī hi'rada te 're hāimana, uburé da'āma romhuri'wa norī hi'rada, danhoprubzé te te dawi 're īwaibui mono norī hi'rada. Metizédéti hā Abra'ā te te sōpētē wamhā, Réwi hā zahadu poto õ di. Tane nherē, te Abra'āhā hāiba 're tihāiba, tihi'rata hāiba 're. Taha wa, Abra'ā hā danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhā, taha nhipai u ma duré Réwi hā tāma

po'o, Abra'āhā hāiba 're, hāimana wa. Tawamhā Metizédéti hā Réwihi ma zama pire na 're īhāimana mono zé, te wasu'u, ā hā.

¹¹ Duréihā 'Re īhāimana u'āsi mono hā āma 're dahāimana wē za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhā, ma tō duré sasedoti norī te te da'āma 're īromhuri za'ra mono zéb da hā, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norī hā Réwihi nihudu norī hā tinhimiromhuri na 'Re īhāimana u'āsi mono ma, te te āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'āhā, taha zarina te aré 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri, dawasédé hā taha zarina te te da'āma 're ab'madā'ā mono õ wa aré. Tane nherē, ta norī hā tinhimiromhuri na te te āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ di, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā. Taha wa, sasedoti īhāiba amo hā Réwihi nihudu norī nhibrob're īsébré hā te oto dama 're hāimana, Réwihi nihudu 're hāimana mono õ nherē, duré Arāhā nihudu hā 're hāimana mono õ nherē. Metizédéti hā sasedoti na pire na dama 're īhāimana mono ne, te ta hā dama pire uptabi na 're hāimana oto. ¹² Duréihā sasedoti norī hā 'Re īhāimana u'āsi mono ma da'āma romhuri'wa norī hā tinhimiromhuri na te te tāma āma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ wa, ta norī nhibrob're sasedoti īhāiba amo hā ma tō duré āzé. Sébré wamhā, ma tō duré 'Re īhāimana u'āsi mono hā tinhimiroti té hā īsu dama tisō, sasedoti norī hāimanazém na īsimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'érē nhowa're're. ¹³ Ta hā sasedoti īhāiba amo hā danhowa're're īsébré té hā, Wanhib'apito, te wasu'u. Ta hā Réwihi nihudu 're hāimana mono õ di. Izarazéhé 'ra hāiba amo nihudu te 're hāimana. Niwamhā ni'wa hā īsiré Izarazéhé 'ra hāiba amo nihudu hā sasedoti na dama 're

hâimana mono õ di, ūsine da hâ. Mare uptabi di. ¹⁴ Wanhib'apito hâ Zudaha nnihudu, te 're hâimana. Āne hâ dama waihu'u pese uptabi di, ūwasu'u na hâ. Mozési hâ, Zudaha nnihudu norî āma te te dama āma rowasu'u õ di, sasedoti na te te da'āma 're ūmairomhuri mono da hâ.

Sasedoti aimawi hâ Metizédétihi ne, dama 're ūhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Ahâ wasu'u hâ wama waihu'u pese za'ra di oto. E marî wa. Sasedoti ūhâiba amo hâ oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédéti hâ sasedoti na dama 're ūhâimana mono ne, 'Re ūhâimana u'âsi mono ma da'āma romhuri uptabi 'wa da hâ oto. ¹⁶ 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'éré zarina, ma tô Réwihi nnihudu norî si, sasedoti na dama 're hâimana za'ra. E tawamhâ Wanhib'apito hâ Réwihi nnihudu 're hâimana mono wa, ma tô âzé, sasedoti na dama 're hâimana mono da. Mare di. Ta hâ Réwihi nnihudu 're hâimana mono õ di. E marî zarina, ma te âzé, tawamhâ. Ta hâ si'utõrî waihu'u õ wa, ma tô âzé, sasedoti na dama 're hâimana u'âsi mono da. Nimahâ na hâ si'utõrî waihu'u õ di za tô, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa. ¹⁷ Duréihâ, ma tô ni'wa hâ ūbaihâ na āma rob'ui'éré ūwasu'u na hâ, 'Re ūhâimana u'âsi mono, ti'ra ma te te ūrotizém na hâ, āne:

"A hâ, sasedoti norî, dama 're ūhâimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihâ Metizédéti hâ sasedoti na pire na dama 're ūhâimana mono ne."

¹⁸⁻¹⁹ Āne wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma ūrob'ui'éré hâ pire na dama 're hâimana mono õ di oto. E marî wa. Marî

dai õ wa, te te āma 're ūda'anho'reptui mono zéb da hā. 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tāma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, taha na te te sima da'āma 're aroti mono õ di, dawasédé hā te te oto da'āma 're ūl'ab'madâ'â mono õ zéb da hā, duré taha zarina te te 're ūda'awēsāmri mono da hā. Taha wa, aimawi hā ūwē uptabi hā ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā wama pisutu za'ra oto, sô 're ūwanhimipari za'ra mono zéb da hā: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hāimana. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhā, wa za ūtēme 're wasihutu wapē'ë 're 'rāwi, 'Re ūhāimana u'âsi mono u hā.

20-21 Duréihā sasedoti norī hā da'āma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhā, tinhisi na mreme pire na te te tāma 're ropisutu za'ra mono õ di, 'Re ūhāimana u'âsi mono hā. Tazahā, Zezusi hā dama sisasedoti da, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te oto pisutu wamhā, mreme pire na ma tō tāma ropisutu, āne:

“Wa hā Danhib'apito uptabi, ūmreme ūpire na wa za oto aima ropisutu, āne: ‘A hā sasedoti na te za dama 're aihāimana u'âsi mo. Niwamhā te dawi aiwazere õ di za, ta hawimhā.’ Āne wa aima ropisutu. ūnhimiropisutu na te aima āma ūsaprī da hā, mare uptabi di za.”

Āne ma tō 'Re ūhāimana u'âsi mono hā timreme ūpire na tāma ropisutu siro, ti'ra ma, Zezusihī ma hā.

22 Āne na Zezusihī ma, timreme ūpire na te te tāma ropisutu wa, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép té ūwē uptabi hā te wasu'u. Duréihā 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzém nhipai u ūwē uptabi hā, te wasu'u.

²³ Duréihā sasedoti norī hā ahâ uptabi na ma tō sisōwa're're te te da'āma 're romhuri za'ra, 're si'utōrī mono sidâpâsi. ²⁴ Tazahā, Zezusi hā nimahā na tidâ'ā na te te sahu õ di za. Ōne u'â te za 're hâimana u'âsi. Taha wa, sasedoti na te za tō dama 're hâimana u'âsi oto, watobro waihu'u ãna dawi. ²⁵ Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hā, da te dasina 're ūmnhasi za'ra mono zéb zarina, 'râwi dapē'ẽ 're ūtēme 're ūdasihutu mono norī hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono u hā. 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, da'āma 're mreme mono da, dama 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hā oto.

²⁶ Taha wa, te oto ōhō si sasedoti ūpire uptabi na hā wama 're hâimana za'ra, Timama ma, te te wa'āma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorī wē uptabi. Ōhō si ma tō 'Re ūhâimana u'âsi mono hā te te 're wēsāmri, marī te te 're ab'manharī wasétē mono õ wa. Taha wa, ūwasédé hā sena na da te āma 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ma tō tāma pisutu, ti'ai āma dawasétē na 're ūdanomro mono norī nhiti 're sāmra mono da oto, hâiwa āma danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da. ²⁷ Duréihā sasedoti norī 're ūhâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono õ di, Zezusi hā. Ta norī hā awē sidâpâsi te za tinhoprubzé hā si'udâna te te tāma 're sōmri 'rata za'ra 'Re ūhâimana u'âsi mono ma, ūwasétē parizéb da hā. Taha pari, te za duré da'udâna zama danhoprubzé hā te te tāma 're sōmri za'ra, ūwasédé te te dama āma 're apari mono da. Tanei õ di, Zezusi hā sasedoti na te te wa'āma 're ūromhuri mono zé hā. Niwa marī te te 'manharī wasétē waihu'u õ wa, awē sidâpâsi si'udâna tinhoprubzé hā te te tāma 're

anhomri mono õ di, Timama ma hā. Misi haré ma tō tinhoprubzém na hā tāma sisõ, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, dazada dâ'â da, sihâiba zawi ãna tāma sisõmri wamhā, õhō haré dawasédé hā te te oto ãma dama 're īapari mono zéb da hā. ²⁸ Duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma īrob'ui'éré zarina, ma tō sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. 'Re danomro wasétē mono wa, danhib'aware na 're dahāimana za'ra mono nherē, ma tō ãne da hā te te 're da'apisutu. Tane nherē, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hāimana za'ra mono da oto. Ta hā te uburé marī hā īmama te te tāma 're īapisutu mono zéb zarina, te te tāma ãma 're a'uwaitrami u'âsi, Timama ma hā.

8

Sasedoti īpire uptabi na Zezusi hā wama 're īhāimana mono zé wasu'u

¹ Āhāna te aima ãma īrowasu'u za'ra wa'aba zé hā, e marī te wama wasu'u za'ra, īpire hā. Sasedoti īpire uptabi hā te oto wama 're hāimana za'ra. Āhā wasu'u si, īpire uptabi hā. 'Re īhāimana u'âsi mono 're īsāmra mono zém nhimire niwī, te pire uptabi na 're sāmra u'âsi hāiwa ãma, īwē uptabi nhimire niwī. ² Taha si te sasedoti īpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa ãma īwē uptabi 're, hāiwa ãma. Hāiwa ãma 'ri hā ni'wa te te ī'ri õ di. Tô õhō si ma tō īwa 're īsāmra mono zéb da hā si'uihā na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hā.

³ 'Re īhāimana u'âsi mono hā ma tō sasedoti īpire uptabi norī hā te te 're apisutu, danhoprubzé hā da'upana te te tāma 're sōmri za'ra mono da, ãma

're ïwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tãma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama ãma 're ï'apari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tin-hoprubzém na tãma sihâiba nho, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, sasedoti ïpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto. ⁴ Cristu hã ti'ai ãma 're sâmra u'âsi mono 'wa'âhã, sasedoti na dama 're hâimana mono õ di aré. E marî wa. Sasedoti norî hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, ïwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norî hã, zudezu norî 're ïhâimana za'ra mono zéb zarina. ⁵ Da'awâ da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ïhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherë, da'awâ si hã marî hã ãma 're hâimana mono õ di. Tane duré, ti'ai ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa hã, sasedoti norî hã ï're te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono zé hã. Hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorôwa awâ ne, te ta hã 're hâimana. Aiwab uptabi õ di. Hâiwa ãma ïsôrôwa si, ïwê uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhâ 'manharî na 'ri hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharî õ ré, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãne hã tãma pisutu: "Êtê 'râihâ na asâmra ré, romhâ 'manharî na 'ri 'manharî da, te aima ïpisutuzéb uwaibaba si, te za ï'manha." ãne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u, Mozésihi ma hã. ⁶ Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô oto tãma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'âma tãma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norî te te da'âma 're ïromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ïhâimana u'âsi mono

ma, te te wa'āma 're ī'ab'madâ'â mono hā. Wē uptabi di ta hā, duréihā 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzéb 'rata ma hā. Danhipai u uptabi hā, marī īwē uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wē uptabi na dama 're hāimana, te te dama īropisutuzép té hā.

7 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzéb 'rada hā wē uptabi 'wa'âhā, te aré tō òhō si dama 're hāimana u'âsi. Te te dama īropisutuzép té hā te te aré dama pisutu õ di.

8 Tane nherē, 'Re īhāimana u'âsi mono hā te te dama īropisutuzéb 'rada hā ma tō 'rāwi siwi wē'õ. Āne na ma tō dama āma rowasu'u, duréihā:

"Wa hā Danhib'apito uptabi, wa za oto aimarowasu'u za'ra wa'wa, āne: Nimahā na hā Izarazéhé nhihudu norī ma, wa za īnhimiroti té hā tāma pisutu za'ra, Zudaha nhihudu norī ma zama.

9 Ta norī hi'rata norī ma, te īropisutu 'rata ne, 're hāimana mono õ di za, te dama īropisutuzép té hā. īhi'rata norī hā Ezitu hawi te simroi mono wamhā, te tāma īropisutu za'ra zé wa'rāmi, īnhimiroti hā te te 're 'madâ'â za'ra mono õ dī, ta norī hā. Taha wa, wa tō ta norī wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihā na 're hāimana za'ra mono da oto.

10 Tane nherē, nimahā bâtâ na wa za te dama īropisutuzép té hā tāma pisutu za'ra Izarazéhé nhihudu norī ma hā, duréihā te dama īropisutuzém nhowa're're. Ā hā, wa wa hā Danhib'apito uptabi hā aimarowasu'u za'ra wa'wa, īnhimiroti tém na te dama īropisutuzé hā.

Tawapsi wa za ĩnhimiroti hã ĩpẽ'ẽ 're te tãma 're anhomri, ĩré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

Ta norã nhib'apito, wa za oto tãma 're ĩhâimana za'ra. Tawamhã ĩnhib'a'uwe na si te za tô ta norã hã ĩma 're hâimana za'ra.

11 Wa hã Danhib'apito uptabi hã, ĩnhib'a'uwe norã te te 're ĩwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're ĩwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di za oto ta norã hã. Duré ĩsisänawã norã te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di za. Si'uihâ na te za ĩnhib'a'uwe norã hã tipẽ'ẽ na te te 're ĩwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're hâimana za'ra mono norã hã, duré dama pire na 're hâimana za'ra mono norã zama.

12 Iwasédé hã te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Marã te te 're ĩmanharã wasétê za'ra mono zém na hã 're ĩsipo're pu'u mono õ di za duré."

Ãne 'Re hâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép térm na te te ĩrowasu'uzé hã.

13 Duréihã 'Re hâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutu'rata nhowa're're, te te dama ĩropisutuzép té hã te te dama pisutu wamhã, marã dai õ di oto, ĩsimiropisutu'rada hã. Taha wa, te za oto ai'utõ, marã ĩ'ratare hã 're ĩsi'utõrã pese za'ra mono ne.

9

Romhâ 'manharã na 'ri wasu'u

¹ 'Re hâimana u'âsi mono hã duréihã tinhimiropisutu'rada hã te te dama sõmri wamhã, ma tô dama pisutu za'ra, ãma 're ĩdawata za'ra

mono zéb da hã. Zâmorĩ za'ra ré, danhimizahâri sidâpâsi, romhâ 'manharĩ na 'ri hã da te dasiwi ũsimizusi mono zéb da hã, ma tô duré dama pisutu, ãma 're ïdawata za'ra mono zéb da hã, duré ïwa 're ũsãmra mono zéb da zama. ² Duréihã romhâ 'manharĩ na 'ri hã danhimizahâri sidâpâsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're ũsimizusi mono hã maparane te 'ri 're wa'wa hã 're hâimana zahuré. 'Ri 're wa'wa ïmorĩ'rata ãma, te rob'uiwẽzé sima'warazé hã 're sa. Wedeza hã te duré ïwa 're sa, ï'u'ëne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïwa da te 're ũsa'ra mono zéb da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hã ïwẽ uptabi na ũsisi hã. ³ Duré zazahâ ïhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babař niwî, 're ïhâimana mono hã maparane ãma 'ri 're wa'wa hâiba amo nhisi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te, danhipai u ïwẽ uptabi hã, ïwa 're ũsãmra mono zém na taha nhisi hã. ⁴ Tame te ëtë'ubuzi pré oru 'manharĩ na wedeza ne hã 're sa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hã. Wedehâ're hã te duré 'ri para 're sa. Wedehâ're mana wawimhã, oru 'manharĩ. Duréihã rob'ui'éré na 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzém na, wedehâ're nhisi hã. Wedehâ're 're, te oru 'manharĩ hã simhi ne hã 're sa, mana na dasa nhisi hã ï're 're ũsa'wari mono hã. Arâhã nhiwedehu zama te duré wedehâ're wa 're sa'wari, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na ũsuire 're ïwairébé mono hã. Rob'ui'éré hã te duré ïwa 're sa'wari zahuré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te tinhib'a'uwe nori ma ïropisutuzém na rob'ui'éré hã, ëtë tõmo baihâ na. ⁵ Wedehâ're nhisiwi te duré ropodo hã 're sima'wara zahuré, rob'manharĩ hã ropoto hâiba hã ũsaripi ré hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono, tame 're ũsãmra mono zé, te ta

norī hā wasu'u zahuré. Wedehâ're nhisiwi, te ta norī hā 're papo zahuré. Wedehâ're nhitobzé nhisi hā 'Re īhaimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're īapari mono zém na īisi hā. Āne duréihā romhâ 'manharī na 'ri wasu'u hā. Tane nherē, āhāna hā te āma aima rowasu'u uptabi za'ra wa'aba õ di. Syr na wa tō āma aima rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Āne ma tō danhimizahâri sidâpâsi 'ri paramhā marī hā sipu'u pese na īwa dā te 're sa'ra. Tawamhā sasedoti norī hā 'Re īhaimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norī hā awē sidâpâsi ma tō 're sisisi, 'ri 're wa'wa īmorī'rata u hā, tame īwa tinhimiromhuri mono bâ marī na te te 're romhuri za'ra mono da. ⁷ Tane nherē, sasedoti norī nhib'apito, tisiré norī ma īpire uptabi si ma tō maparane āma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re īhaimana u'âsi mono te hā, danhipai u īwē uptabi hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā. Wahub sidâpâsi ma tō misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhā, danhimizama waprui ré, te 're zasi, dawasété parizéb da hā, 'Re īhaimana u'âsi mono ma, te te tāma 're sōmri mono da, si'udâna, duré da'udâna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ nherē, dawasédé da te 're ī'manharī za'ra mono zé parizéb da hā. ⁸ E marī te tawamhā wama wasu'u za'ra āne hā, duréihā sasedoti norī hā 'Re īhaimana u'âsi mono ma, te te da'âma 're īromhuri za'ra mono zé hā. 'Re īhaimana u'âsi mono pē'ēzani hā ma tō āne hā wama waihu'u za'ra. Duréihā romhâ 'manharī na 'ri āma hā, 'ri 're wa'wa īmorī'rata u danhimizama hā dawasété parizéb da, 'Re īhaimana u'âsi mono ma, da te 're īsimroi mono zé hā, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hâiba amoi u da hā sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa,

'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwa 're ïsämra mono zéb u hã, zahadu ïtême 're danhisisi waihu'u mono õ di. Åhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra. ⁹ E marî te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa ïmorï'rata ãma danhimizama ïwa da te 're ïzata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasétê parizéb da, da te tâma 're ïsömri za'ra mono zém na, dapë'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're ïdanomro mono zéb zarina, dawasétê si da te 're 'manharï za'ra mono wa, 'râwi 're ïdasiwë'õ u'âsi za'ra mono zé hã da te dasima ãma 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dasi'uihâ na hã.

Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé hã, ãma 're dawata za'ra mono da, da te tâma 're ïsömri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dapë'ë 're dadâ'â u'âsi ne 're ïdanomro mono zéb zarina, dawasétê si da te 're 'manharï za'ra mono wa, 're ïdasiwë'õ u'âsi za'ra mono zé hã. Åne, wa te oto ãma 're ïwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã ïpire wasu'u na hã. ¹⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé, da te 're ïsömri za'ra mono zé hã dapë'ë 're, da te dasima 're ïrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u õ di. Taré dasa hã marî, da te 're ïhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marî wa'u, da te 're ï'âhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihâiba wasétê za'ra mono tõ da, 're ïdasi'upsõi pese za'ra mono zém na zama roti. Å norï na roti hã taré sô'awi dahâiba na roti, ma tõ dama 're hâimana za'ra. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 're ïdanomro mono zép té hã, te te dama ïpisutuzép tép ãma, ma tõ oto dawi ai'utõ, ã norï na roti 'rada hã.

¹¹ Cristu hã ma tõ oto sisasedoti tõ, sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're ïdanomro

mono zép té hā ūwē uptabi hā te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhā, hâiwa ãma 'ri hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono hā ūwa 're ūsâmra mono zéb u, ma tō oto ãzé Cristu hā, danhib'rata na da te dasiwi ū'ri ū u, ropoto wazari ti'ai ãma 're ūsa mono ū u. Ti'ai ãma romhâ 'manharî na 'ri nhipai u, wē uptabi di 'ri hā, hâiwa ãma hā. Pire uptabi na te ta hā 're sab u'âsi. ¹² Tawamhā Cristu hā hâiwa ãma 'ri 're wa'wa u sébré wamhā, misi haré ma tō wan-howab za'ra ãzé, 'ri 're wa'wa ūwē uptabi u hā, 'Re ūhâimana u'âsi mono, ūwa 're ūsâmra mono zéb u hā. Tamomo ūtême sébré wamhā, e pone'êrebâi waprui ré ma tō ãzé. E powawē 'ra waprui ré zama, ma duré ãzé, te te tâma ūsômri da hā, duréihâ sasedoti norî te te tâma 're ūsômri za'ra mono ne hā. Mare di. Tiwaprui ré si ma tō ūtême ãzé Timama u hā, te te tâma sômri da, taha na si wawasété hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré. ¹³ Sasedoti norî hā 'Re ūhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ūrob'ui'êré zarina, te za pone'êrebâi wapru hā syry na dahâiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhā, powawē ūba'õmo wapru hā, marî na dahâiba mana wawip si 're dasihâiba wasété za'ra mono wa, apâ te te ãma 're dahâiba wē za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re ūhâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhā, powawē 'ra sipi'õ hā da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hā 're ūsi'ru'a za'ra mono hā te za duré ta norî hā te te dahâiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te ãma 're dahâiba wē za'ra mono da, duré taha na hā. ¹⁴ Ane hā duréihâ danhimizama wapru na dahâiba mana wawi marî na 're ūdasihâiba wasété za'ra mono parizéb da hā, wē nherë, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete

uptabi di, dawasétē parizéb da hā. E marī wa. Taha si wasétē ãna 're hâimana u'âsi mono wa. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani waihu'u pese zarina ma tō wazada sisõmri za'ra 'Re īhâimana u'âsi mono ma, wazada dâ'â da, tiwapru na te te 're wa'a'upsõi mono da, wapẽ'ë 're wadâ'â u'âsi ne 're īwanomro mono zéb zarina, wawasétē si wa te 're 'manharī za'ra mono wa, 'râwi 're īwasiwẽ'ō u'âsi za'ra mono zé hā te te oto wama 're apari mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re īhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawẽ na si wahâimanazém na wa te 're upa za'ra mono ãna.

'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te da'âma 're ab'madâ'â, 'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép té hā. Tidâ'âzém na ma tō da'awa'â Cristu hā, dawasétē na 're īdanomro mono zém hawi te te 're da'anho'reptui mono da, zahadu 'Re īhâimana u'âsi mono te te dama īropisutuzéb 'rada hā dama 're hâimana mono ré. Taha zarina te za oto 'Re īhâimana u'âsi mono hā tinhib'a'uwe da, te te 're ī'apisutu mono norî hā te te sima 're awaibu, īwẽ uptabi na te te tâma 're ī'aropisutu mono zéb ré si, 're hâimana u'âsi za'ra mono da īré, ta norî hā.

¹⁶⁻¹⁷ Ni'wa hā dâ'â õ ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, ī'uirî na si da te niha dasima īpo'o mono da hā. Sisõ'a ré, te za ãne na hā ãma rob'ui'éré ībaihâ na hā, pibu pese na īsibro hā ī'uirî na da te dasima īpo'o mono zéb da hā. Tawamhā, e zahadu dâ'â õ ré, te za te te sima po'o, īsimi'ui'éré zarina, te te tâma īroti za'ra zéb zarina. Mare di. ī'uirî na si te za tō ta norî hā īsibro hā te te sima po'o, īdâ'âzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré,

'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzé hã.
18 Duréihã sasedoti norí hã danhimizama te te 're
 ïsimroi mono wapru na te te da'âma 're romhuri
 za'ra mono õ 'wa'âhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te
 te dama ïropisutuzéb 'rada hã pire na aré dama 're
 hâimana mono õ di. Taré te aré dama 're hâimana.
19 Duréihã Mozési hã ïmorí'rata na ma tô uburé 'Re
 ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowasu'u.
 Taha pari, ma tô powawë wapru hã â na waza,
 pone'ërebâi wapru zama. Tawamhã wesuirâ suiro
 panhipti hã ma tô sada si'ë za'ra. Taha pari,
 simisutu ma tô pone'ërebâ zéré na wasisi, da te
 ïséré pré na. Tawamhã danhimizama wapru na
 ma tô ãma di'i, â wazari powawë wapru na hã.
 Tawamhã ïbaihâ nhisiwi ma tô wesuirâ suiro pan-
 hipti wasi hã sâsâ'ã, danhimizama wapru na te te
 ãma di'i da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na
 rob'ui'éré ré nhisiwi. Dahâiba nhisiwi zama ma tô
 duré te te sâsâ'ã, te te ãma da'ahâiba di'i mono da,
 danhimizama wapru na. **20** Tawamhã Mozési hã
 ãne na te duré dama roti:

“Ã danhimizama wapru hã 'Re ïhâimana u'âsi
 mono te te aima ïropisutu za'ra wa'aba zé hã,
 pire na oto aima 're ïhâimana za'ra wa'aba
 mono da hã, te aima wasu'u za'ra wa'wa.
 Taha wa, te te aima ãma ïroti za'ra wa'aba
 zéb zarina, te za oto 're ï'madâ'â pese za'ra
 wa'aba mo, tâma ãma 're uwaimrami za'ra
 wa'aba mono da.”

Ãne te Mozési hã dama ãma roti. **21** Tawamhã
 romhâ 'manharí na 'ri nhisiwib zama, ma tô
 duré wesuirâ suiro panhipti wasi hã sâsâ'ã, dan-
 himizama wapru na te te ãma di'i da. Uburé marí
 hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra

mono zéb da, 'ri para 're ūsimasa mono nhisiwib zama ma duré sâsã'ã, te te ãma adi'i mono da.

²² Tane tô. 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ūrob'ui'éré zarina, ma tô danhimizama wapru na marĩ hã da te ãma 're di'i za'ra, 'ri para 're ūsimasa mono hã, wasétê ãna 're simasa mono da, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma hã. Dahâiba wib zama, ma tô duré ãma 're dasihâiba di'i za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, dahâiba wasétê ãna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hã da te 're simroi mono wa, ūwapru hã tiwi 're ūsisa'wari za'ra mono na si, te za ãma 're dasihâiba wẽ za'ra dahâiba mana wawip si, marĩ na 're dasihâiba wasétê za'ra mono wamhã.

Cristu hã Timama ma dazada ūsisomrizé wasu'u

²³ Ì norĩ hã ti'ai ãma romhâ 'manharĩ na 'ri hã, duré uburé marĩ hã ūwa 're ūsimasa mono hã, hâiwa ãma 're ūhaimana za'ra mono ne, te 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, aiwab uptabi õ di, marĩ ūpire da, 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, 'ri hã ti'ai ãma hã, duré uburé ūwa 're ūropsimasa mono hã. Ta hã ma tô sasedoti norĩ hã danhimizama wapru na te te 're di'i za'ra, taha zarina si 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, wasétê ãna 're hâimana za'ra mono da. Tane nherẽ, hâiwa ãma marĩ hã sena 're ūhaimana za'ra mono hã ūwẽ na si, 'Re ūhaimana u'âsi mono ma, 're hâimana za'ra mono da, ma tô ūwẽ uptabi hã sada dârâ. ²⁴ Ìne wa, Cristu hã dâ'â pari hâiwa'utu wa, ti'ai ãma danhib'rata na 'ri 're, sébré õ di, 'Re ūhaimana u'âsi mono hã ūwa 're ūsämra mono zéb u hã. E marĩ wa. Ta hã ti'ai ãma 'ri hã, taré hâiwa ãma 'ri ūuptabi ne si 're hâimana mono wa, ūuptabi õ wa. Hâiwa ãma 'Re ūhaimana u'âsi mono hã ūwa 're ūsämra mono zéb u si ma tô ãzé Cristu

hā, tame te te oto wa'āma 're romhuri u'āsi mono da, Timama nho'a. ²⁵ 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa īpire uptabi hā ma tō duréihā siwaprosi ītēme 're zasi, 'Re īhāimana u'āsi mono te, 'ri 're wa'wa īwē uptabi u hā, sasedoti īpire uptabi hā. Wahub sidâpâsi ma tō ītēme 're zasi misi haré, danhimizama wapru hā te te tāma 're sōmri mono da, da'udâna. Tane nherē, Cristu hā wahub sidâpâsi hâiwa āma 'Re īhāimana u'āsi mono hā īwa 're īsāmra mono zéb u hā, ītēme 're zasi u'āsi mono õ di. Misi haré ma tō ītēme ãzé, Timama u hā, õhō haré dazada tāma sisōmri wa, Timama ma hā. ²⁶ Cristu hā wahub sidâpâsi 'Re īhāimana u'āsi mono ma, dazada 're sisōmri u'āsi mono 'wa'âhā, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dâ'â u'āsi. Tawamhā robzépata za'ětē na te aré tō te te 're robzépata u'āsi. Tane nherē, za rob'rāsatu u īrob'umhutuzéb u si ma tō misi haré tāma sisō, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā, dazada dâ'â da, taha zarina dawasédé hā te te dama 're apari mono da oto, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. ²⁷ Misi haré te za aihñi 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re īhāimana u'āsi mono hā niwapsi da'awaihu'u, dawē na dawasétē na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto. ²⁸ Tane ma tō duré Cristu hā misi haré dazada dârâ, dawasédé hā da'ahâ na te te oto dama āma 're ī'apari mono zéb da hā. Tawamhā ti'ai u apâ wei morī zahu wamhā, dazada dâ'â da, wei morī õ di za oto, taha zarina dawasédé hā te te duré dama 're ī'apari mono da hā. Mare di. Sô 're īsimipari za'ra mono norī si, te te oto īsō'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hā, ta norī zô si.

10

¹ 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te āma īrob'ui'éré zarina, īwē hā oto wama 're īhāimana za'ra mono zém na wa te āma 're waihu'u uptabi za'ra mono õ di. Wahub sidâpâsi ma tō danhimizama hā dasi'udâna da te tāma 're simroi u'āsi, 'Re īhāimana u'āsi mono ma hā, da te 're sahâri za'ra mono ãna. Tane nherē, danhimizama da te tāma 're īsimroi mono zé hā sib'aware di, dawasédé hā tō sena te te dama 're ī'apari mono da hā, āma 're dawata za'ra mono da, 'rāwi dapē'ē 're 'Re īhāimana u'āsi mono u 're īdanomro mono norī ma hā. Dapē'ē 're, rowē na 're īdahāimana za'ra mono zéb da hā, sib'aware di tō, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, danhimizama da te 're īsimroi mono zé hā. ² 'Re īhāimana u'āsi mono āma 're īdawata za'ra mono norī hā danhimizama hā dasi'udâna da te tāma 're īsimroi mono zém na, õhō haré dawasédé hā te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhā, taha zarina 'rāwi 're dasiwē'ō u'āsi za'ra mono õ di aré, dawasété na hā. Taha zarina te aré oto danhimizama pârī hā da te 're sahâri za'ra. ³⁻⁴ Tane nherē, powawē ība'ōmo wapru hā duré pone'ērebâi wapru hā dawasédé hā te te dama 're pari uptabi za'ra mono õ di. Taré te za danhimizama hā wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re īhāimana u'āsi mono ma, da te 're īsimroi mono zéb zarina, āma 're dasipo're pu'u u'āsi za'ra, dawasété ré 're īdahāimana za'ra mono zém na hā.

⁵ Taha wa, Cristu hā ti'ai u wei īmorîzéb u, ma tō Timama ma tinha, ãne:

“Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hā asina sô 're asimipari mono õ di.

Tane nherẽ, īhâiba hã ma tô īma īsõ, da'upana īsina
aima īnhoprub da hã.

⁶ Danhimizama hã dawasétē parizéb da, wahuré
da te aima 're īzata za'ra mono zém na zama,
're atoi mono õ di. Duré dawasétē parizéb
da, danhoprubzé, da te aima 're īsõmri za'ra
mono na zama, asima 're atoi mono õ di."

⁷ Āne te duré tāma tinhá, Timama ma:
"Re īhâimana u'âsi mono, wa hã wa wei āwa mo
ti'ai u, īma īpisutuzéb zarina, te oto īsina
aima āma uwaimrami da, ībaihâ na īwasu'u
na duréihã da te ī'ama īrob'ui'éré za'ra zéb
zarina."

Āne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u.

⁸ Āne ma tô Cristu hã īmorī'rata na Timama
ma rowasu'u, tô: "Danhimizama da te aima 're
īzata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're
īdanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari
mono õ di a hã, dawasétē parizéb da hã. Asima
āma 're atoi mono õ di, taha na hã." Āne na ma tô
Cristu hã Timama ma rowasu'u, Mozési hã īsimiroti
'rata na te te āma īrob'ui'éré zarina, āne hã da te
're 'manharí za'ra mono nheré. ⁹ Taha pari, ma
tô duré Timama ma siwasu'u, āne: "Āwa wa tô wei
wa hã ti'ai u mo, īma īpisutuzéb zarina, te oto īsina
aima āma uwaimrami da." Āne ma tô Cristu hã
Timama ma siwasu'u, duréihã dawasétē parizéb
da, danhimizama na duré dasazém na 'Re īhâimana
u'âsi mono ma, 're īdanhoprub za'ra mono zé hã te
te oto dawi sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba
na tāma sôprub da oto, taha na si dawasédé hã te te
dama āma 're ī'apari mono zéb da hã. ¹⁰ Zezu Cristu
hã 'Re īhâimana u'âsi mono te te tāma īpisutuzéb
zarina, te te tāma āma uwaimrami wa, tihâiba na

tāma sōpru wa, ma tō te te 're wa'a'upsō wawasétē hawi, tāma 're wanomro wē mono da oto. Misi haré ma tō tāma sisō, dazada dâ'â da, tō õhō na si dawasédé hā te te dama āma 're apari mono da.

¹¹ Sasedoti norī hā awē sidâpâsi te te da'āma 're romhuri za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono nhorōwa āma. Danhimizama na 're īdanhoprub za'ra mono zé hā te ahâ uptabi na te te tāma 're sōmri za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono ma, tō õhō si. Tane nherē, ā norī hā danhimizama na 're īdanhoprub za'ra mono zé hā, dawasédé hā te te dama 're pari waihu'u za'ra mono õ di. ¹² Cristuhu si, ma tō misi haré tihâiba hā tāma tisō, dazada dâ'â da, õhō haré dawasédé hā te te dama āma 're ī'apari mono zéb da hā. Taha pari, te 'Re īhāimana u'âsi mono nhimire niwī 're sāmra, pire uptabi na īsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, õne u'âsi. ¹³ Tame te oto Cristu hā sô 're simipari u'âsi, 'Re īhāimana u'âsi mono hā tinhitob'ru norī nhiptetezé hā te te tiwi ī'uprosi za'ra zéb zô hā, tāma sib'uwa uptabire na 're hāimana za'ra mono da oto, ta norī hā. ¹⁴ Misi haré 'Re īhāimana u'âsi mono ma, dazada sisōmri wa, ma tō dawasétē hawi te te 're da'awaibu, 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwē si oto āma 're danomro wē mono da.

¹⁵ 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani hā ma tō āne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. Āne te te wama āma īwaihu'u na'rata za'ra zé hā:

¹⁶ "Nimahā bâtâ na wa za, te dama īropisutuzép té hā, dama pisutu, duréihā te dama īropisutuzém nhowa're're. Āne, wa wa hā Danhib'apito uptabi hā aimá wasu'u

za'ra wa'wa, ĩnhimiroti tém na te dama
ĩropisutuzé hā.

Tawapsi wa za ĩnhimiroti hā dapẽ'ẽ 're te dama 're
anhomri, ĩré 're danomro u'âsi mono wa, da
te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ĩmreme
hā."

17 Āne ma tō duré ĩwasu'u nhana'remhā wama
waihu'u za'ra:

"Dawasétē na 're ĩsipo're pu'u mono õ di za oto,
marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasétē za'ra mono
zém na hā. Mare uptabi di za."

18 Āhā wamhā, dawasédé hā 'Re ĩhâimana u'âsi
mono te te oto dama 're ĩ'apari mono zéb da
hā, marĩ dai õ di oto, danhimizama na tāma 're
ĩdanhoprub za'ra mono zé hā, dawasétē parizéb da
hā. Tâibâ oto ta hā.

*'Re ĩhâimana u'âsi mono u, 'râwi dapẽ'ẽ na 're
ĩdasihutu mono zé wasu'u*

19 ĩsisänawā norĩ, Zezusihi wapru hā tiwi
ĩpu'uzém na wazada ĩdâ'âzéb zarina, wa za oto
wasina wapahi ãna 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're
wasihutu 'râwi wapẽ'ẽ na, robzei u'âsi tāma 're
wamreme zusi mono da. Duréihā sasedoti norĩ
hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsämra mono zéb
u, 'ri 're wa'wa u 're ĩisisi mono ne, wa za oto
wa norĩ hā 'râwi ĩtẽme 're wasihutu, wasina 're
wapahi za'ra mono ãna, tāma.

20 Duréihā 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsämra
mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hā zazahâ
ĩhâpa hā te dawi 're hâsipra u'âsi pi'reba, ĩtẽme 're
danhisisi tō mono da. Tane nherẽ, Cristu hā ma tō
oto wama 'ridawa za'ra tidâ'âzém na, zazahâ ĩhâpa
na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, ĩtẽme 're
ĩdanhisisi mono ne, wapẽ'ẽ na ĩtẽme 're wasihutu

mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na ïme 're wanomro u'âsi mono da oto. ²¹ Sasedoti ïpire uptabi na te oto wama 're hâimana. Taha si te tâma umnhasi na uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwe norï hã te te 're ab'madâ'â tâma, pire uptabi na. ²² Wawasété na 're wanomro mono wa, 'râwi 're ïwasiwë'ô sâmri za'ra mono zé hã ma tô Cristu hã tiwapru na te te wama 're apari, duréihã sasedoti norï hã te te ãma 're dahâiba wẽ za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te te ãma 're ïdahâiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norï hã 're sihâiba wasétê za'ra mono ãna, 'Re ïhâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're ïsihâiba upsõi pese za'ra mono ne, wa oto wa norï hã wahâiba upsõi pese ne tâma 're wahâimana wẽ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapë'ë na 'râwi ïtëme 're wasihutu, wahâimanazé sena ré si, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã, õhõ si wa te oto wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina. ²³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're ï'aropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama ãma 're ï'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, wanhiptete sina wa za ïwẽ uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama ïropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono ãna, sena na za wama 're ïhâimana za'ra mono na wa te dama 're ïwasu'u za'ra mono zéb zarina. ²⁴ Wa za duré wasi'âma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marî na 're ïwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, duré taha zarina 're ïwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, duré marî wẽ na wa te wasima ãma 're ïwa'râmi wẽ za'ra mono zém na zama. ²⁵ Ni'wam norï hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're

si'rā'ōtō mono nherē, ma tō ta norī hā rosahâri pese za'ra oto. Tane nherē, wa norī hā wasiré 're īwasi'rā'ōtō mono zé hā wa te wasiwi sazâri za'ra õ di za. Tō'a. Wa za tō wasiré 're wasi'rā'ōtō u'âsi, āma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re īhâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're ī'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marī wa. Wanhib'apito apâ we īmorīzéb u hā bâdâ hā romhutu na aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

²⁶ Ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwē, sena na 'râwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherē, duré te te sima 're īwē za'ra mono zéb zarina, 're īhâimana wasétē 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wamhā, marī hā 're 'maiâimana mono õ di, ta norī da hā, īwasédé te te tâma 're īpari za'ra mono zéb da hā, ta norī ma hā. ²⁷ Ta norī hā 'Re īhâimana u'âsi mono zada, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hā uprosi unhamma ro'o za'êtē na, te te siwi 're īwē'õ pese za'ra mono norī hā. Taha u hā, te za ta norī hā sina pahi na 're simipari za'ra oto.

²⁸ Duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te āma īrob'ui'éré hā ni'wam norī hā te te siwi 're wē'õ pese za'ra mono wamhā, ta norī hā ma tō da te dasiwi 're simro, āma 're dapē'ëzé waihu'u za'ra mono ãna. Marī īwasédé hā ta norī hā te te 're 'manharī za'ra mono ré, siwaptom na titōmo na ī'madâ'â za'ra 'wa norī hā, īwasétē na te te dama 're īwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tō da te dasiwi 're simro, ta norī hā. ²⁹ Āne, duréihā 'Re īhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wē'õ'wā norī ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhā za, 'Re īhâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're ī'ruiwapari za'ra mono norī ma, 're īromhâimana za'ra mono

zé hā za. Tāma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tō. 'Re īhāimana u'âsi mono hā te za tō ta norī hā hā za'ra za'ētē, rob'rāsutuzéb ãma hā. Duré 'Re īhāimana u'âsi mono te te dama īropisutuzép tém na, Cristu hā dazada īdâ'âzé hā taré newa, te ta norī hā te te ãma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norī hā te duré 'Re īhāimana u'âsi mono pē'ēzani ãma te te 're wasétē u'âsi za'ra, īsimizawi uptabi ãma. ³⁰ Taha wa, te za tō ta norī hā nimahā na hā hā za'ra, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. Duréihā ma tō ãne na ni'wa hā ãma rob'ui'éré siro, 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na hā. ãne na hā 'Re īhāimana u'âsi mono mreme hā wama waihu'u pese za'ra di oto: "Wa hā īsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'âbā.

Īwétési wa za te dama ãma 're awa'rāmi, marī, da te 're ī'manharī wasétē za'ra mono norī ma hā."

ãne duré 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré amo hā:

"Wa hā uburé Danhib'apito uptabi hā wa za ī'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahâ za'ra, dawasétē na īsiwaprosi te 're īda'awaihu'u mono zéb zarina."

ãne 'Re īhāimana u'âsi mono mreme na rob'ui'éré hā. ³¹ Ni'wam norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'rata, 're īrere'e mono ne, te te 're hā za'ra mono wamhā, tāma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norī ma hā.

³² Ma'āpé, ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihā Cristu hā Danho'reptui'wa na asina 're īwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hā, 'Re īhāimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marī na 're robzépata za'ētē za'ra wa'aba mono nherē, ma tō asiptete

sina ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. ³³ Nimahã na hã ma tô ni'wam norã hã danho'a te te ai'ãma 're wasétê za'ra wa'wa. Ma tô duré da te aima 're rob'manharã wasétê za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norã ma, da te 're rob'manharã wasétê za'ra mono wamhã, ma tô 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norã zu, da te aima 're rob'manharã wasétê za'ra wa'aba mono da nherë. ³⁴ Dazazéb 're, 're ïhâimana za'ra mono norã ãma 're aipẽ'ezé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ta norã me aipẽ'ë na 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo, ïhâiba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono nherë, ma tô ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di, taha na hã. E marã wa. Ti'ai ãma asibrom nhipai u, hâiwa ãma ïwẽ uptabi hã ïsi'utõrñ'õ hã za aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa. ³⁵ Taha wa, Cristu hã aipahi ãna asina 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã asawi 're ïwẽ'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rême za'ra wa'aba mono õ di za. Asiptete sina te za tô ãma 're anomro u'âsi aba mo. ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwẽ uptabi na aima wa'âbâ za'ra wa'wa, nimahã na hã. ³⁶ Marã na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherë, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharã wasétê za'ra wa'aba mono nherë, te za tô asiptete sina, asina 're ï'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da. ãne zarina, asina tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te aima 're ïwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô tãma 're

anomro wẽ wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re īhâimana u'âsi mono hã te te aima īropisutu za'ra wa'aba zé hã īwẽ uptabi hã oto asina ī'uwaimrami za'ra wa'wa. ³⁷ Duréihã 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne īmreme na rob'ui'éré, Cristuhu wasu'u na hã:

"Ta hã za we īmorî hã niwamhã oto wei morî wamhã, sô rowaptâ'â õ di za. Romhutu na te za tô wei mo.

³⁸ Ni'wam norî hã te tâma 're īwẽ za'ra mono zéb zarina si 're īnomro wẽ mono norî hã, ta norî hã Danho'reptui'wa na te te sina 're īzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awêsämri, īwasédé hã te ãma 're ab'madâ'â mono õ wa za oto, ta norî ãma hã. Æne wa, te za rowë uptabi na ī'rata 're hâimana u'âsi za'ra, ta norî hã.

Tane nherë, ni'wam norî hã īwi 're sipizari za'ra mono wamhã, ãma 're īto za'ra mono õ di za oto, ta norî ãma hã."

Æne duréihã 'Re īhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te īmreme na ãma īrob'ui'érézé hã, ībaihâ na hã.

³⁹ Tane nherë, ta norî ne, wa norî hã 're wahâimana za'ra mono õ di. Nimahã na 'Re īhâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono õ di, ta norî ne. Taha wa, 'Re īhâimana u'âsi mono hã niwamhã ta norî zu te te wa'uprosi õ di za. Taha si wa tô wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're īwa'anho'reptui mono da hã. Taha zarina te za tô wa norî hã wa'anho'reptu, ī'rata oto 're īwahâimana u'âsi za'ra mono da hã, 'râwi.

11

'Re īhâimana u'âsi mono, da te dasina 're īumnhasi

za'ra mono zé wasu'u

¹ E niha, wa te wasina 're ū'umnhasi za'ra mono zé hā, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhā, ta hā te te wama 're ū'apisutu mono zéb zarina, ūwē uptabi zō si 're ūwanhimipari u'āsi za'ra mono na, tō sena za te te wama āma ū'uwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marī hā watōmo na wa te 're ū'madâ'ā waihu'u za'ra mono ū'zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're īhāimana za'ra mono na hā. Āne 'Re īhāimana u'āsi mono hā wa te wasina 're ū'umnhasi za'ra mono zé hā. ² Duréihā wahi'rata norī hā, 'Re īhāimana u'āsi mono te te sina 're ū'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te 're awēsāmri, ta norī hā.

³ 'Re īhāimana u'āsi mono, wa te wasina 're ū'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tō, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono te te ūnharizéb zarina, marī ū'uptabi ré, te te ū'aropoto mono na hā. Datōmo na da te 're ū'madâ'ā waihu'u za'ra mono ū'na si, ma tō te te ro'apoto, watōmo na wa te oto 're ū'madâ'ā za'ra mono da hā. Āne na wa tō duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re īhāimana u'āsi mono si, wa te wasina 're ū'umnhasi za'ra mono zéb zarina hā.

⁴ Abé hā, 'Re īhāimana u'āsi mono si te te sina 're ū'umnhasi mono zéb zarina, ma tō ūwē uptabi na tāma tinhopru, 'Re īhāimana u'āsi mono ma. Ca'īhī nhibzari si, te te wēsāmri ū'di, 'Re īhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, Abé hā 'Re īhāimana u'āsi mono si te te sina 're ū'umnhasi mono zéb zarina, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā wēsā, 're ū'morī wē na zama. Taha wa, ma tō Abéhé nhoprubzép si wēsā.

Ãne na Abé hā 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihā dâ'â nherē, zahadu hâiba ré wama 're ïhâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Duré Enoti hā 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō hâiba ré ré mo, hâiwa u. 'Re ïhâimana u'âsi mono hā ma tō hâiba ré ré sitême ti'â. Taha wa, ni'wa te te waihu'u õ di ta hā, ïdâ'âzém na hā. Duréihā 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hā ma tō ãne na rowasu'u ïbaihâ na, Enotihi wasu'u na hā: "Re ïhâimana u'âsi mono hā hâiwa u sitême te te âri õ ré, ma tō Enotihi ma 're to, 're ïmorî wê zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā." ⁶ Ni'wam norî hā 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono õ nherē, ta norî ma, 're to za'ra mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hā. Duré ni'wam norî hā 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're wata za'ra mono da, tipë'ë na 'râwi ïtême 're sihutu mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhâ, tō sena 're ïhâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono zô si 're ïsôpré mono norî ma, ïwê na za te te ta norî ma ïwa'âbâ za'ra na, te za ta norî hā te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

⁷ Nowé hā, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tō duré ãma saze, ropipa hā za dazô ïwatobrozém na 'Re ïhâimana u'âsi mono hā romhâ ré te te ãma ïpo're pu'uzém na, zahadu marî hā titõmo na te te 'madâ'â õ nherē, Nowé hā. Taha wa, ïsimiroti zarina ma tō uba're za'ene hā 'manha, ti'ra norî hā te te ãma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisani'aba norî zama. Taha zarina, ma tō 'Re ïhâimana u'âsi mono hā siwi da'awê'õ pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhé si ïsimiroti hā te te 're 'madâ'â

pese mono wa. Tawamhã Nowé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma tiwata, ãne: "Ãhã si te 're timorï wë." ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Nowéhé ãma ïwatazé wasu'u hã.

⁸ Abra'ã hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ïsimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morï da, ãma ïsa'ru da hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïpisutu u. Tawamhã tirom hawi ma tô watobro tô, darob amoi u morï da, tamomomhã bâdâdi hã te te waihu'u õ nherë. ⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô darob amoi ãma 're sâmra Abra'ã hã, dasiré õ nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono, za ãma ïsa'ru da hã te te tâma ïpisutuzéb ãma. Tawamhã romhâ 'manharï na 'ri wa, te oto 're sâmra, 'ri uptabi õ wa. Izati norï hã ma tô duré romhâ 'manharï na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zaccoho me. Ta norï ma, ma tô duré ropisutu zahuré, Abra'ãhã ma te te ïropisutu ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ¹⁰ Abra'ã hã 'ri nho'u ïsi'utõrï'õ zô si ma tô 're simipari u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te sima ïwë na hâiwa ãma te te dama ï'ri zô si. Taha wa, te te siwi wë'õ õ di Abra'ã hã, romhâ 'manharï na 'ri hã wasété wa, a'â ï're 're sâmra tô mono da.

¹¹ Abra'ã hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ï'ra hã tâma podo, si'hi uptabi nherë, duré ïmro hã Sara hã préduptéb ré, 'ra waihu'u õ nherë. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutuzém na te te ãma sazei pese wa, ma tô ï'ra hã tâma podo tô. ¹² Abra'ã hã si'hi uptabi wa, ïdâ'âzéb u romhutu nherë, ma tô ïhâiba hawi da'ahâ uptabi na dasina dahâ'â u'âsi,

ĩsihudu sidâpâsi. Wasi hã hâiwa na ahâ uptabi na 're ĩsimasa mono ne, ma tô da'ahâ uptabi na atébré ni. Â zaihâ na supara, ahâ uptabi na 're ĩsimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

13 Â norî hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dâ'â za'ra mono nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tâma ĩropisutu za'ra zé hã te te sima 're waibui mono õ di ta norî hã, ti'ai âma hâiba ré ré 're hâimana za'ra mono ré hã. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tâma ĩropisutu za'ra zé hã romhâ na uptabi na za te te tâma âma ĩ'uwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô âma 're to za'ra ta norî hã, ti'ai âma 're nomro mono ré. Ma tô duré sô'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai âma dasiré 're ĩhâimana uptabi za'ra mono õ na hã. **14** Âne na ta norî hã dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, daro hã aimawi ĩtéb zô 're ĩsôpré u'âsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ĩrob uptabi za'ra mono na hã. **15** Tirob 'rata hawi 're ĩwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di, ta norî hã. Mare di. Âne 'wa'âhã, âté apâ te aré ta norî hã tirob 'rata u 're nomro. **16** Tane nherê, daro ĩwë uptabi zô si ma tô ta norî hã sima 're sôpré, hâiwa âma sô 're ĩhâimana za'ra mono zô si, ĩwa 're ĩsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te siwi wë'õ za'ra õ di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tô da hã. Taha zarina, ma tô oto tô 'ri nho'u hã ĩwë uptabi hã tâma 'manharî za'ra, ĩwa 're ĩsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, tirop téb âma.

17-18 Abra'ã hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô aré ti'ra hã tâma tîwî Izati hã, tâma âma ĩsôprubzéb da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te pibui wamhã. Taha õ

ré, ma tō 'Re īhāimana u'âsi mono hā tāma ropisutu siro, Abra'āhā ma hā, ãne:

"Ai'ra Izatihi hawip si, te za asihudu norī hā ahâ uptabi na 're hāimana za'ra, asihudu sidâpâsi te aimā īropisutuzéb zarina."

Āne na 'Re īhāimana u'âsi mono te te tāma ropisutu nherē, ma tō aré Abra'ā hā ti'ra hā tīwī Izati hā, ī'ra si'aibâ hā misi tāma poto nherē. Duré ta hawip si za īsihudu norī hā sitébré da nherē, ma tō aré tāma tīwī, 'Re īhāimana u'âsi mono ma hā. ¹⁹ Abra'ā hā ãne ma tō sima rosa'rata: "'Re īhāimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadâ'â za'ra mono nherē, apâ te te 're īda'ahāiwa'utu mono da hā. Taha wa, ī'ra hā te aré tāma īwīrī hā, te te duré waihu'u pese di, apâ te te īma īhāiwa'utu da hā, te te īma īropisutuzém na te te īma ãma uwaimrami da hā."

Āne ma tō sima rosa'rata, Abra'ā hā. Tawamhā, ī'ra Izati hā dâ'â uptabi õ nherē, aré dâ'â wa, apâ te te tāma īhāiwa'utu ne, ma tō dâ'â ãna tāma tisō apâ, 'Re īhāimana u'âsi mono hā.

²⁰ Duré Izati hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi mono zéb zarina, ma tō ti'ra norī ãma rowaptē tiwi, īwē na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré īwē si te te tāma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norī ma hā Eza'uhu me.

²¹ Duré Zaco hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi mono zéb zarina, ma tō Zuzéhé 'ra norī ma rowaptē 'Re īhāimana u'âsi mono wi, īwē na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré īwē si te te tāma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tō duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re īhāimana u'âsi mono ãma, Žaco hā.

22 Duré Zuzé hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi mono zéb zarina, ma tō tidâ'âzéb u tidub'rata norī ma rowaihu'u sirōmo za'ra, Izarazéhé nhihudu norī, za Ezitu hawi īwairébékém na hā. Āne na, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tāma sina roti za'ra, ī'uirī na si, īhi hā te te siwi âri da apâ, tirob 'rata u, tamep si te te siwi sērē da.

23 Duré Mozésihi mama norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tō dawi simi'uri zahuré Mozési hā, 'watébrémi na tāma poto zahuré wa. Duré tāma 'madâ'â ze zahuré wa, tāma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawi simi'uri zahuré. A'amo hā si'ubdatō ma tō āma ai'utō, te te dawi īsimi'uri zahuré zém na hā. Apito ma, ta norī hā pahi zahuré ò di, 'watébrémi na 're īpoto za'ra mono norī hā, te te dama 're a'rui mono nherē. Āne ma tō 'manharī zahuré Mozésihi mama norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norī hā.

24 Mozési hā prédu wamhā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi mono zéb zarina, ma tō dawi sisawi, Ezitu āma apito Para'oho 'ra sipi'õi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tō da, pi'õ te te īprédum na hā. **25** Apito Para'oho nhorōwa āma, uburé marī īwasédé hā te te a'â dame 're ī'ab'manharī mono da hā, te te sima wē ò di Mozési hā, taha na si wē uptabi newa āma 're ītoi mono da hā. 'Re īhāimana u'âsi mono nhib'a'uwe norī siré, te te 're īrobzépata mono da si, ma tō sima wē. **26** Apito Para'oho nhorōwa āma 're sāmra u'âsi mono 'wa'âhā, te aré marī īwa'âbâ za'ëtē na tinhibro pese, Ezitu āma uburé marī hā īwa'âbâ za'ëne

hā 're īsimi'wara mono na. Ta hā marī wa'âbâ za'ētē mono hā wē nherē, taha upana marī īwē uptabi si ma tō sima wē, Mozési hā. Danho'reptui'wa da, 'Re īhāimana u'âsi mono te te īpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tō sima wē. īwē hā 'Re īhāimana u'âsi mono, niwa za te te tāma īsōmri na si, ma tō te te ãma 're rosa'rata u'âsi, Mozési hā.

27 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā watobro Ezitu hawi, apito Para'o hā te te sima sim-imnhasi ãna. 'Re īhāimana u'âsi mono hā datōmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ nherē, Mozési hā titōmo na te te 're ī'madâ'â mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apâ sipi'rai õ di, Ezitu u hā. Õne haré ma tō ta hawi watobro, siptete sina. **28** Mozési hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Pas-cowa na dato hā te te 're ī'manhari za'ra mono zéb da na tāma roti za'ra Izarazéhé nihudu norī ma hā, ta norī hā tisai 'manhari na te te ãma sāna'rata za'ra da, 'Re īhāimana u'âsi mono hā Mozésihi ma te te īpisutuzéb zarina. 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi mono zéb zarina, ma tō duré Mozési hā tāma roti za'ra Izarazéhé nihudu norī ma hā, tinhimizama wapru na 'ridawa zada're hā te te ãma sapré za'ra mono da, hâiwa ãma romhuri'wa hā Dapârī'wa na īwaptērē hā, aibâ tāma 're īpoto'rata za'ra mono hā te te tiwi simroi mono tō da, Izarazéhé nihudu norī wi hā.

29 Duré Izarazéhé nihudu norī hā, 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're īumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō â poré na saprī za'ra, zara u, Â pré na â poré nhisi na. Â 'ré na da te 're īsaprī za'ra mono ne, ma tō rob're na saprī za'ra, â zada're amoi u

hā, zara u. Tane nherē, ezipsiu norī hā rob're na dazarina te te aré saprī za'ra da, si'aba'rei wamhā, ma tō â hā apâ ūré atob za'ra. Taha wa, ezipsiu norī hā â poré na ma tō uburé ai'utō.

³⁰ Duré Izarazéhé nhihudu norī hā, Zerico na 'ri nho'omo nhisi āma 'ri 'wawi wa'ra 'rāihâ hā ma tō nasi te te uirī za'ra, sime da, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te tāma ūpisitu za'ra zéb zarina. Bâdâ hā 7 na ma tō āma ai'utōrī za'ra, te te nasi siwi uirī za'ra mono ré hā. Tawamhā 'ri 'wawi wa'ra 'rāihâ hā ma tō aime. Ta norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō aime. ³¹ Duré Ra'abi hā pi'ō aré 're ūhaimana wasétē mono hā, 'Re ūhaimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi mono zéb zarina, ma tō wapsā'i'a'wa norī hā tinhorōwa u 'mazasi wē zahuré, ti'ai wē zō pi'uriwi dama robzabui'wa norī hā. Taha wa, 'Re ūhaimana u'âsi mono hā te te dazu wîrī ò di Ra'abi hā, 'ri nho'omo āma uburé 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'ò'wa norī zu hā.

³² Āne na 'Re ūhaimana u'âsi mono si, da te dasina 're ūumnhasi za'ra mono zém na, ahâ uptabi na te āma aimá rob'rāzarōtō za'ra wa'aba neza. Ahâ wamhā, ūnhimirob'rāzarōno hā te aré sina tipahâ. E marī wa. Ahâ uptabi wa. Ahâ uptabi di tō, 'Re ūhaimana u'âsi mono te te sina 're ūumnhasi za'ra mono norī hā, zahadu te āma aimá ūrowasu'u za'ra wa'aba ò hā: Zidi'ā hā, duré Barati, duré Sâsâ, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norī hā uburé 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa 're ūhaimana za'ra mono norī hā. ³³ Ta norī hā 'Re ūhaimana u'âsi mono si te te sina 're ūumnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tō te te da'āma 're ai'uté za'ra, 'Re ūhaimana u'âsi mono zadawa para, daro hā te te dawi 're waibui

mono da. Ta norī hā ūwē si te te 're 'manharī u'âsi za'ra mono wa, ma tō ūwē uptabi hā te te sima 're waibu, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te tāma ūropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hā ma tō te te 're sadai're nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tō mono da. ³⁴ Ta norī hā ma tō duré unhamā ro'o za'ene hā te te 're simro, siwi. Ma tō duré dawi 're sisō'reptu za'ra, sib'ezé 'wapa na da te 're simroi mono da nherē. Sib'aware na 're hāimana za'ra mono nherē, 'Re ūhāimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na ma tō siptete na dazada 're hāimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tō ta norī hā tizahui'wa norī hā te te 're wano'ō apā, darob amoi hawi dazahui'wa norī hā. ³⁵ Duré pi'ō norī wi, aré tiwi 're ūdā'â za'ra mono norī hā, ma tō apā tāma 're hāiwa'utu za'ra, pi'ō norī ma. Duré ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono si te te sina 're ūlumnhasi za'ra mono norī hā dazazéb 're, 're hāimana za'ra mono ré, 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dawi 're udā za'ra mono 'wa'âhā, taha zarina te aré dazazém hawi da te tāma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nherē, ta norī hā 'Re ūhāimana u'âsi mono te te dawi 're udā waihu'u za'ra mono ò di. Taha wa, ma tō danhimirob'manharī wasété na 're si'utōrī. Rowē uptabi na 're ūdanomro u'âsi mono zéb u hā, 'Re ūhāimana u'âsi mono si te te 're hāiwa'utu za'ra mono da, ma tō ãne zō si 're si'madâ'â za'ra, ta norī hā. ³⁶ Ni'wam norī ãma, ma tō duré 're dawa'ë za'ra. Powawē hāiwaré 'manharī na ma tō da te dasiwi 're hā za'ra duré. Ni'wam norī hā ma tō da te 're pawasisi za'ra, ūsi'uwazi nhorō rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da. ³⁷ Ni'wam norī hā ma tō duré ūtē tōmo wawē na da te 're simro. Ni'wam norī hā ma tō duré ūhāiba wāiwa

ãma 're dasiwã za'ra, wede'ezém na ne. Sib'ezé 'wapa na ma tô duré da te 're simro. Pone'erebâi hâ na si ma tô duré ni'wam norí hâ 're si'uza za'ra. Sibrob ãna ma tô duré ta norí hâ 're hâimana za'ra. Danhimirob'manharí wasété na ma tô duré ni'wam norí hâ te te 're robzépata za'ra, da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa. Æne 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norí wasu'u 'räzarõno hâ. ³⁸ Ta norí hâ hâiwi si ma tô 're nomro a'ubuni wi, ëtë 'râihâ u zama. Duré ëtë 'râihâ zahâpâ ëtë 're wa, ma tô duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norí si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're hâimana wẽ za'ra.

³⁹ Ta norí ãma si ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ 're wata za'ra uburé, õhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zéb zarina, ïwẽ uptabi hâ ti'ab ré te te sima 're waibui mono õ nherë, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're ïsi'utõrï za'ra mono zéb u. ⁴⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ïwẽ uptabi hâ niwamhâ za te te wama ïsõmri za'ra na, te te sima wa'âma roti sirõmo za'ra wa, ti'ab ré ta norí hâ te te sima waibui õ di tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zé hâ. Uburé wasiré si te za rowẽ uptabi na ï'rata 're ïhâimana u'âsi za'ra mono zé hâ sima waibu za'ra, ta norí hâ.

12

'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ti'ai ãma damama ne te te 're ïda'ahâ za'ra mono zé wasu'u

¹ Duréihâ ni'wam norí hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're ïnomro wẽ mono norí hâ ahâ uptabi na 'râwi wamana wawi 're ïsimasab u'âsi mono ne, wa za ta norí ãma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra.

Taha wa, wa za uburé marī ūwasédé hā wa te wasiwi 're wē'ō pese za'ra, 're ūwanomro wē mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tō da, te te 're ūwawasutu u'āsi za'ra mono hā, wawasédé hā. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marī ūpire hā dahâiba na dama 're ūhaimana za'ra mono hā da te dasisa 're ūsani za'ra mono ne, wa za wawasédé hā wa te wasiwi 're wē'ō pese za'ra. Tawamhā wanhiptete na wa za tō āma 're wahâimana za'ra Cristuhu āma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono āna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhā, dawara tete haré dasiwi 're ūdasisa'rei mono ne, wa za tō wanhiptete na āma 're wahâimana u'āsi za'ra, Cristuhu āma si. ² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ūrāsatu za'ra mono zéb u si, da te 're ūrob'madâ'ā za'ra mono ne, wa za Zezusihī āma si wa te wasina 're rosa'rata u'āsi za'ra. Ta hā Zezusi hā ma tō ūsāna'rata hawimhā te te 're wa'apawapto, 'Re ūhaimana u'āsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'āsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawaptob u'āsi, 're ūwadâ'ā za'ra mono zéb u, ūhō si wa te wasina 're umnhasi u'āsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono āna. Ta hā Cristu hā sihâiba zawi õ di, wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada dâ'ā tō da hā, wedepo'o nhonhi'rāmi hā dazada 're ūhaimana wasétē za'ra mono norī pârîzép si nherē. Taha wa'rāmi, hâiwa āma to sina 're ūhaimana u'āsi mono zé hā za tâma 're ūhaimana mono na, te te sina waihu'u sirōmo wa, taha wa, sihâiba zawi õ di tō, wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada dâ'ā tō da hā. Āhāna hā 'Re ūhaimana u'āsi mono nhimire niwī, te oto pire uptabi na 're sâmra, ūsiré 'râwi te te 're

da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³ Ma'âpé âma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're ũrobzépata mono na hã. Ti-wasétê si te te 're ũ'manhari za'ra mono nori hã te te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, te te tâma 're ũrob'manhari wasétê za'ra mono zém na, ma tô te te 're robzépata za'êtë, Zezusi hã. Tane nherë, siptete u'âsi ma tô 're hâimana. Tane duré a nori wa'wa hã te za marî ūwasétê wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tô da. Taha zarina, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã asina 're ūlumnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utôrî za'ra wa'aba mono tô da, te za tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

⁴ Dawasétê nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, zahadu ai'matâ'â aba õ di, da te aima ū'mairob'manhari za'êtë aba na hã, Zezusi ūdâ'â ne hã. ⁵ E ma tô bété âma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 'Re ūhâimana u'âsi mono hã te te aima ūroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aima ūnhari za'ra wa'aba zém na hã. Æne ma tô ãhã wasu'u na ni'wa hã âma rob'ui'éré, duréihã:

"A nori wa'wa hã ūra na ūma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherë, aiwasédé hã 're ū'manhari za'ra wa'aba mono zém na 're asisâmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Dan-hib'apito uptabi hã te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ūâma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

Duré apâ 're anomro wẽ wa'aba mono da, niha te aima 're rob'manhari za'ra wa'aba mono wamhã, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ūâma asima 're ūrosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ E marī wa, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono ū di za. Wa hā Danhib'apito uptabi hā uburé te 're ī'azawi pese mono norī hā te 're ahā za'ra mono wa. Duré tiwasétē na 'rāwi 're sisāmri za'ra mono da, uburé ī'ra na te 're ī'sisi za'ra mono norī hā apā 're nomro wē mono da, wa wa hā te tāma 're arob'manhāri, ta norī ma hā."

Āne wa, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono ū di za, 'Re ī'hāimana u'āsi mono te te 're aihā za'ra wa'aba mono wamhā.

⁷ Damama norī hā bétē. E ti'ra norī hā te te 're hā za'ra mono ū di za, po're āna 're hāimana za'ra mono wamhā. Te za tō te te 're hā za'ra. Tane te duré Aimama 'wa hā 'Re ī'hāimana u'āsi mono hā te te 're aihā za'ra wa'wa. E marī wa. ī'ra si tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marī na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'ō za'ra wa'aba mono āna. 'Re ī'hāimana u'āsi mono 'ra si, oto tāma 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ī'ahā za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. ⁸ Uburé te tō ti'ra norī hā te te 're ahā za'ra 'Re ī'hāimana u'āsi mono hā, tiwasédé hā te te 're ī'manhāri za'ra mono zém na āma 're siwaihu'u za'ra mono da oto, ta norī hā. Taha wa, te te 're ai'mai'ahāri aba mono ū wamhā, ī'ra'ō na te za 'rāwi 're ai'masiwaihu'u aba mo. Āne wamhā, ni'wa hā mama ū wa, da te 're ī'ahāri mono ū ne, 're ai'maihāimana aba mono na te za 'rāwi 're ai'masiwaihu'u aba mo, sena na ī'ra na tāma 're ai'maihāimana aba mono ū na hā. ⁹ Ti'ai āma wamama uptabi norī hā wawasétē na 'rāwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, wanhimiza'rese

wi te te 're wahâ za'ra mono wamhã, wa tô ta norî hã wa te 're hâimana wazéb za'ra, wama pire na 're hâimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hâiwa ãma Wamama uptabi hã wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahâ za'ra mono nherë, rowê na õhõ ãma si 're wanomro u'âsi mono da oto. ¹⁰ Ti'ai ãma wamama uptabi norî hã ma tô wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahâ za'ra tô, 're waprédub za'ra mono õ ré hã. Wawasétê na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô te te 're wa'ahâ za'ra, niwamhã ï'uwaibaba uptabi õ nherë, damama norî nhimi'ahârizé hã. Tazahã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si, te ï'uwaibaba si te te 're wa'ahâ za'ra. Te te 're ïwa'apawapto mono da si, te za tô ti'ai ãma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahâ za'ra, wawasétê ãna ïsine 're wahâimana za'ra mono da oto, wa norî hã. ¹¹ Wawasédé hã wa te 're ï'manharî za'ra mono zém na 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're wahâ za'ra mono wamhã, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono õ di, taha na hã. Robzei'õ na si wa za a'â 're wahâimana za'ra. Tane nherë, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwahâ za'ra mono zém na oto 'râwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhã, duré wa'âma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapé hã ï're wama 're simi'wara wẽ oto, õhõ ãma si 're ïwanomro wẽ mono zéb zarina wa.

'Re ïhâimana u'âsi mono mreme, da te 're ïwapari pese za'ra mono zé wasu'u

¹² Taha wa, marî na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, aipé'ë wẽ zarina te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si, aiwi 're robzei'õ pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahâ za'ra

wa'aba mono tō da. ¹³ Bâdâdi na awa'awi u'âsi 're īdanomro mono ne, te za Cristuhu nhirā zarina si awa'awi 're anomro u'âsi aba mo, īwē na si. Āne wamhā, ī'râtēire hā morī wasétē na 're īmorī ne, ni'wam norī hā Cristuhu āma sib'uware na 're īhâimana za'ra mono norī hā asine wa'aba, awa'awi u'âsi 're nomro wē mono wamhā, ta norī hā tiwasétē na 're si'marōpārī zahu za'ra mono õ di za oto. Apâ te za ai'āma 're siptete za'ra wa'wa, īsazei uptabi 'wa na 're ī'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hā.

¹⁴ Rowē zô te za 're asōpré wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re īhâimana u'âsi mono ma si 're asisōmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Āne hā ni'wam norī hā 're hâimana wē za'ra mono õ nherē, niwamhā Wanhib'apito hā titōmo na te te dame 'madâ'â za'ra õ di za, ta norī hā. ¹⁵ 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re īhâimana u'âsi mono ma, asina āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, tinhoprubzéb zarina, īwē uptabi hā te te aima 're īpisitu za'ra wa'aba mono hā 're simini za'ra wa'aba mono tō da, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Wede pa hā, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hā, taha wa'uzé hā dama simimnhasi õ di. Tane nherē, īpa hā da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhā, te za te te 're da'rāiwamnarī za'ra, taha pa wa'u hā sé wa. Tane duré, a norī wa'wa hā te za ni'wam norī wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ta norī hā te te aiwi 're rowasétē za'ra wa'aba mono tō da, duré taha zarina a norī wa'wa hā 'râwi aiwasétē na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tō da, ta norī zu. ¹⁶ Duréihā Eza'u hā tāma mrab uptabi

wa, ma tō tino nhipi hā tiwi waptē, Zaco ho wi. Tawamhā īmama ma īpoto'rata zarina, uburé marī hā īmama te te tāma īpisudu hā, duré 'Re īhāimana u'āsi mono, īwē hā te te tāma īpisudu hā ī'upana īnoi ma 're hāimana mono da, ma tō tinoi ma tī'ru, īsipi wa'rāmi Eza'u hā, taha na sai õ ré. Āne hā Eza'u hā 're īhāimana wasétē mono ne, te duré ni'wam norī hā asiré 're hāimana wasétē za'ra wa'wa. Ta norī wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, sina 're īsipsaihuri za'ra mono norī wi, 'Re īhāimana u'āsi mono hāimanazé te te 're īwazéb za'ra mono õ norī wi hā. ¹⁷ Tawamhā taha na āma ronomro parip si, ma tō Eza'u hā timama ma tinhā, 'Re īhāimana u'āsi mono ma, āma mreme da, īwē hā te te tāma 're anhomri mono da, īnoi upana. Tane nherē, ma tō īmama hā siwi wē'õ, āma mreme tō da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharī pari nherē, apâ te te sima pari waihu'u õ di, timama ma te te nharī sina, wawa 'rāihā na wawa nherē. Āhā wasu'u hā aimā waihu'u pese za'ra wa'aba di, āne na hā.

¹⁸ Duréihā Izarazéhé nnihudu norī hā ma tō Sina'i na ētē 'rāihā nhisi u sina rotété za'ra, tame ī'rata si'ubumro da a'â, 'Re īhāimana u'āsi mono 'rata. Ta hā ētē 'rāihā hā danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherē, a norī wa'wa hā tane 're aihāimana za'ra wa'aba mono õ di oto, āhāna hā. 'Re īhāimana u'āsi mono u, aipē'ē na 'rāwi ītēme 're aihutu aba mono wamhā, marī hā asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Izarazéhé nnihudu norī si ma tō 'rāwi unhamā ro'o za'ēne hā 'madâ'â za'ra, ētē 'rāihā nhisiwimhā. Tamemhā ma duré hāiwa nhirōtō 'rādâ hā watobro, ī'rādâ'âra uptabi hā. Rowa'u'u za'ētē zama ma tō duré wato-bro, ētē 'rāihā nhisi āma hā. Āne ma tō ta norī hā

'madâ'â za'ra titômo na, Izarazéhé nihudu norî hâ. ¹⁹ Danhimnhihârâzé hâ ïhârâ 'râihâ hâ ma tô duré wapari za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme zama ma tô duré wapari za'ra, Izarazéhé nihudu norî hâ. Ta hâ te te wapari za'ra wamhâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ niha te tâma rob'manhârî za'ra ð'umnhasite, ma tô sima wê za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ, hâiba pisutu. ²⁰ E marî wa, ma tô ta norî hâ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nihudu norî hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ ma tô ëtë 'râihâ hâiba na tâma roti za'ra, ãne: "Ni'wa hâ ã ëtë 'râihâ hâ te te upi wamhâ, te za asiwi ïwîrî 'wa, ëtë na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhâ, te za ïwîrî 'wa, ëtë na." ãne ma tô ëtë 'râihâ hâiba na ta norî ma mreme pire na tâma roti za'ra aré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ. Taha pipa te, ma tô Izarazéhé nihudu norî hâ sima wê za'ra, Mozésihi ma si, hâiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâ, taha ma si. ²¹ Â hâ te te ï'madâ'â za'ra hâ pipa uptabi wa, te Mozési hâ 'râwi sima tinhâ, ãne: "Ipahi wa, wa tâma rërë." ãne te sima tinhâ, Mozési hâ. ãne ma tô ropipa uptabi hâ ëtë 'râihâ ãma ïsõ'a ïwatobro za'ra hâ 'madâ'â za'ra duréihâ, Izarazéhé nihudu norî hâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono u te te sina rotété za'ra wamhâ.

²² Tazahâ, a norî wa'wa hâ tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono ði oto, âhâna hâ. 'Re ïhâimana u'âsi mono u aipê'ë na 'râwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhâ, hâiwa ãma Si'ã na ëtë 'râihâ nhisi u ne, ma tô 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hâiwa ãma Zeruzarë hâ 'ri ntho'ðmo u ne, ma tô 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsâmra u'âsi mono zéb u hâ, hâiwa

ãma tãma ïromhuri'wa norã hã ahâ uptabi na, ï'rata 're ïsi'ubumroi mono zéb u zama. ²³ Tame te oto 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uweñ norã hã to sina 're si'rã'õtõ, aibâ hã dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama ïsawi pese ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'azawi pese mono norã hã, hâiwa ãma sisi ui'éré ré 're ïhâimana za'ra mono norã hã. Tamomo ma tô ïtême 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahâimanazém na ï'uwaibaba si te te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébé'wai u hã. Duré ti'ai ãma ré ïwẽ si te te 're ï'manhari za'ra mono norã hã 're ïhâimana za'ra mono zéb u, ma tô duré 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma 're ïwẽ za'ra mono zéb zarina si, rowẽ uptabi na oto 're ïhâimana za'ra mono norã u hã. ²⁴ Zezusihi u ma tô duré 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hã te oto 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïropisutuzép té hã te te wa'âma 're ab'madâ'â u'âsi. Duréihã Ca'í hã tino te te wîrî wa, ïwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'ruiwa'âbâzé, te wasu'u, Abhéhe wapru hã. Tanei õ di, Zezusihi wapru hã. Dazada dâ'â wa, ïwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dawasédé te te dama 're ï'apari mono zé, te wasu'u, Zezusihi wapru hã.

²⁵ Taha wa, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tõ da. Duréihã Sina'i na ûtê 'râihâ nhisi ãma, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhã, ïsimiroti wapari'õ'wa norã hã wairébé õ di, te te ïdahâ za'ra zé wi hã. Wa norã hã bété. E 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hâiwa hawi te te wei wama 're aroti wê mono nherë, tiwi 're wasipizari za'ra

mono wamhā, e ūsimihâzé wi wasi'uihâ na 're wawairébé mono da bâ, wa za wanhimipari ãna 're wanomro u'âsi bété. ²⁶ Duréihâ 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ Sina'i na ëtê 'râihâ nhisi ãma te te dama roti wamhâ, ma tô ti'a hâ sâsã'ã. Tane nherê, taha za'u hâ ma tô oto dama ropisutu, ãne: "Ti'a hâ niwapsi wa za duré sâsã'ã, ūrême ma. Tawamhâ, ti'a si te sâsã'ã õ di za oto. Hâiwa nhirõtõ zama, wa za ūsu sâsã'ã, nimahâ na hâ." Æne 'Re ūhaimana u'âsi mono te te dama ūropisutuzép tém na rob'ui'éré hâ. ²⁷ E marî te tawamhâ wama wasu'u za'ra ūmreme hâ, "Urême ma" na hâ. Uburé marî hâ ti'ai ãma, 'Re ūhaimana u'âsi mono nhimipodo hâ nimahâ na te te sâsã'ã za'ra wa, za ūsi'utõrî mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhâ taha nhowa're're, te za ūwë uptabi hâ da te oto ūsâsã'ã waihu'u'õ hâ 're haimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, ūsi'utõrî waihu'u'õ hâ.

²⁸ 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ 'râwi te te 're wa'ab'madâ'â mono da, ūrata 're ūwahaimana u'âsi za'ra mono zéb da hâ, ma tô te te wama 're apisutu, da te wawi ãma ūai'uté waihu'u za'ra õ hâ. Taha wa, wa za 'Re ūhaimana u'âsi mono ãma 're wawata u'âsi za'ra, sôpru wa. Te te sima 're ūwa'awé mono zéb zarina, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'âsi mono da. ²⁹ 'Re ūhaimana u'âsi mono hâ Wanhib'apito za'ra hâ ūpo're'õ norî hâ te te uprosi waihu'u pese di, unhamma ro'o za'ëtê na marî hâ 're ūsi'unhamma pese mono ne hâ. Taha wa, wa za tô wa norî hâ ūmreme hâ wa te 're wapari u'âsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hâ.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã dama 're ïtoi mono zé wasu'u

¹ Cristuhu ãma si oto 're asisãnawã za'ra wa'aba mono wa, te za a norñ wa'wa hã õne u'âsi 're assawi pese za'ra wa'aba mo oto. ² Darob amoi hawi atême 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhã, asôrõwa u, te za duré 're ïda'mazasi wẽ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norñ hã tinhorõwa u te te 're da'mazasi wẽ za'ra mono wamhã, hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norñ hã ma tô te te 're 'mazasi wẽ za'ra, tâma sa'rese za'ra õ nherë, hâiwa ãma romhuri'wa norñ hã. ³ Duré wasiré ïsazei'wa norñ ãma te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're ïsimasa mono norñ ãma hã, ta norñ hã asowi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norñ siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré marñ na te te 're ïrobzépata za'ra mono norñ ãma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, ta norñ siré 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norñ hâimanazé hã te za 're ïwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're ï'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. E marñ wa. Ni'wam norñ hã tihâiba na tiwasédé hã te te 're 'manharñ za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za ta norñ hã te te 're hâ za'ra. Duré ni'wam norñ hã mro ré nherë, ïmro'õ na 're sipsaihuri za'ra mono wamhã, te za ta norñ hã duré te te 're hâ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁵ Rob'uiprazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za. Asibro hã aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono nhipai u, marñ zô 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono õ di za. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô ãne dama

sina ropisutu: "Niwamhā asiti za'ra wa'aba 're īhāimana mono õ di za. Duré te airēme waihu'u za'ra wa'aba õ di za." Āne te te dama sina īropisutuzém na rob'ui'éré hā, ībaihā na hā. ⁶ Taha wa, 'Re īhāimana u'âsi mono hā wa te wasina 're ī'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za āne wa te wasima 're nharī za'ra, duréihā apito Dawi hā te te sima īnharī ne, āne:

"Danhib'apito uptabi hā te te 're īpawaptob u'âsi.
Taha wa, īsina 're īpahi mono õ di, wa hā.

Āne wamhā, e niha da te īma rob'manharī da bâ." Āne duréihā Dawi hā 'râwi te te sima īnharī ne, wa za duré wa norī hā wa te wasima 're nharī za'ra, īsine.

⁷ Ma'āpé āma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re īhāimana u'âsi mono zadawa wasu'u na īsāna'rata hawi te te āma aimā 're īrowasu'u za'ra wa'aba mono norī āma hā, ai'madâ'â'wa za'ra wa'aba norī āma hā. Ta norī 're īhāimana za'ra mono zém na, duré 're īdâ'â za'ra mono zém na zama, te za āma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta norī hā 'Re īhāimana u'âsi mono si te te sina 're ī'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norī wa'wa hā īsine asina 're ī'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re īhāimana u'âsi mono hā. ⁸ Zezu Cristu hā tihāimanazém na hā te te āma 're sapří waihu'u mono õ di. Ône u'âsi te tō misi haré āma 're hāimana u'âsi, bâtâ sidâpâsi. ⁹ Cristuhu wasu'uwě upana, danhimiroti aimawi na da'āma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're īrowasu'u za'ra mono na hā. 'Re īhāimana u'âsi mono hā tinhoprubzéb zarina, īwě uptabi hā te te wama 're ī'apisutu mono na si, wa za wape'ẽ 're āma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norī hā wama īwě uptabi za'ra hā. Dasa

hā da te dasiwi 're ūsawi za'ra mono na roti hā da te 're ūmadâ'ā za'ra mono na, āma 're danhiptete waihu'u za'ra mono õ di, dapē'ē 'remhā. Mare di. E marī wa. Taré wa, dasa hā. Taha na āma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tō, dasa da te dasiwi 're ūsawi za'ra mono na roti na hā.

10 Duréihā 'Re ūhāimana u'āsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī hā, sasedoti norī hā dawasétē parizéb da, danhimizama te te tāma 're simroi mono wamhā, ta norī hā ūnhi na hā 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norī hā danhimizama wapru na 'Re ūhāimana u'āsi mono hā dawasédé hā zahadu te te dama āma 're apari mono newa, te za Cristu hā sada ūdâ'ā za'ra zé hā ta norī hā te te 're simini za'ra. Wa norī si Cristuhu zazei'wa norī si, wa za wa te wasina āma 're uwaimrami za'ra, wazada ūdâ'ā za'ra zém na hā. **11** Sasedoti norī nhib'apito, tisiré norī ma ūpire uptabi si wahub sidâpâsi ma tō danhimizama waprui ré ūtēme 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ūhāimana u'āsi mono, ūwa 're ūsāmra mono zéb u hā. Dawasétē parizéb da, ma tō ta norī hā tāma āma 're sōprub za'ra, 'Re ūhāimana u'āsi mono ma. Tane nherē, ma tō romhâ na danhimizama hâiba hā da te 're zata pese za'ra, danhimizahâri sidâpâsi 'ri hā da te dasima 're ūsôré za'ra mono zém nhiti. **12** Åne wa, ma tō duré Zezusi hā 'ri 'wawi wa'razém nhiti dârâ, te te ūrobzépata za'ëtë zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõi mono da, dawasétē hawi. **13** Taha wa, wa za oto wa norī hā Zezusih u si dawi 're wawairébé, taha si tō sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tō, 're ūdanomro 'rata mono zé hā, wa te 're rëme pese za'ra. Zezusi hā wazada dâ'ā wa, da te

dasiwi ū'ruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherē, wa za tō ūtēme 're wawairébé, 're ūwanomro 'rata mono zém hawi, Zezusihi u hā.

14 Āme ti'ai āma 'ri nho'u hā 're ū'maihâimana u'âsi mono hā wama 're 'maihiimana mono õ di, āma 're ūwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hā. Robaba uptabi di. Hâiwa āma 'ri nho'ōmo zô si, wa za wasima 're wanhopré u'âsi, za tame wama 're ū'hâimana u'âsi za'ra mono zô si.

15 Taha wa, Zezusi hā wazada idâ'âzéb zarina, wa za 'Re ū'hâimana u'âsi mono āma 're wawata u'âsi za'ra, taha si wama 're toi u'âsi za'ra mono da. Duréhā danhimizama na duré dasa na 'Re ū'hâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're ūtoi mono ne, wa za āma 're wawata u'âsi za'ra, wama 're toi u'âsi mono da. 'Re ū'hâimana u'âsi mono hā wa te wasina 're ū'umnhasi za'ra mono zém na sō'awi dama 're ūwaswasu'u za'ra mono na zama, wa za tâma āma 're wanhoprub za'ra, 'Re ū'hâimana u'âsi mono ma hā.

16 Marī ūwē hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono da dama, duré 're ūdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hā, āma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono õ di za. Taha na zama te duré tâma 're asõprub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ū'hâimana u'âsi mono hā.

17 Asiré ūsazei'wa 'madâ'â'wa norī nhimiroti hā te za 're ūwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're ūroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marī hā 're ū'manharī za'ra wa'aba mo. Ta norī hā niwapsi te za 'Re ū'hâimana u'âsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'āma 're ūfromhuri za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te ta norī hā ai'āma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're ū'ai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hā, Cristuhu zazei'wa 're ū'hâimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norī

nhimiroti hā 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhā, to sina te za tō ta norī hā te te ai'āma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nherē, 're wapari za'ra wa'aba mono ō wamhā, robzei ãna te za te te 're romhuri za'ra. Æne wamhā, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono ō di za, ta norī hā.

18 Ma'āpē, wa'āma 're aimreme zusi u'āsi aba mono za, 'Re īhāimana u'āsi mono ma. 'Re īwanomro wē mono da si, wa tō wa norī hā wa te wasima 're wē u'āsi za'ra. Taha wa, marī na 're īwahāimana wasétē za'ra mono zém na hā 'rāwi wapē'ē na 're wasisāmri za'ra mono ō di oto, wama 're hāimana za'ra mono ō wa. **19** Taha wa, wa duré wa hā īsimā aiwē uptabi za'ra wa'wa, ī'āma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā te te ãma īzatōrī su'u da, atēme za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hā.

20-21 Wanhib'apito Zezusi hā wazada īdā'āzéb zarina, te oto pone'ērebâ 'madâ'â'wa ne, wama 're hāimana za'ra, wa'madâ'â'wa īwē uptabi na hā. Wazada īdā'āzéb zarina, ma tō 'Re īhāimana u'āsi mono hā taha na dama ropisutu té, ãma 're dahāimana u'āsi za'ra mono da oto, taha ãma si. Zezusi hā dâ'â nherē, ma tō īmama hā apâ hāiwa'utu.

'Re īhāimana u'āsi mono hā dama rowē pisutu'wa hā, īwē si te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marī hā te te aima 're īwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tāma ãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa, īwē si wa te oto tāma 're 'manharī

za'ra mono wa, wa'āma 're toi u'āsi mono da, 'Re īhāimana u'āsi mono hā.

Taha wa, Zezu Cristuhu āma si āma 're wawata u'āsi za'ra wa'aba mono za. Tane tō.

Rowasu'u 'rāsutuzé wasu'u

²² Īsisānawā norī, ā te aimā āma īroti za'ra wa'aba zém na, ma'āpē aiwaimri āma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tō īmreme 'rutu na āma aimā rowasu'u za'ra wa'wa, ā īnhimi'ui'éré na hā.

²³ Wasisānawā Timotiu hā ma tō dazazém hawi watobro, da te tāma īrob'ruzéb zarina. Āne hā waihu'u za'ra wa'aba da, wa tō īsimā aiwē za'ra wa'wa. Tawamhā, ta hā we ītēme wisi su'u wamhā, āme īnhamra ré, te te īnhiza wamhā, te za āma īsiré mo, atēme za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, īsiré.

²⁴ Ma'āpē uburé ai'madâ'ā za'ra wa'aba 'wa norī hā wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re īhāimana u'āsi mono nhib'a'uwe, tame 're īhāimana za'ra mono norī zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhipti'a nho'ōmo nhisi hawi 're īwairébé mono norī zama te āma asawi za'ra wa'wa duré, īsazei'wa norī, siré 're īsi'ubumroi mono norī hā.

²⁵ 'Re īhāimana u'āsi mono ma, wa ai'āma 're īmreme u'āsi za'ra wa'wa, īsimizawizé hā aimā 're hāimana u'āsi za'ra wa'aba mono da.

**'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavânte (BR:xav:Xavânte)**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavânte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavânte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavânte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022**

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c